„VIENYBĖ" TAMSIUMĄ
IŠBLAŠKO-IŠVAIKO;
LIETUVIŲ TVIRTUMĄ
AMERIKOJ PALAIKO.

VIENYBĖ

—: LITHUANIAN SEMI WEEKLY :—

TAD. MIELAS TAUTIETI,
SKAITYKI „VIENYBĘ, —
SUTEIKSI TĖVYNEI
DIDŽIAUSIĄ GALYBĘ!

NO. 31. Kaina 5 centai. BROOKLYN, N. Y., BALANDŽIO (APRIL) 17, 1923 Price 5 cents. METAI XXXVII.

(Telephone 2427 Greenpoint) Entered As Second Class Matter October 23, 1907, At The Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3rd, 1879. (Telephone 2427 Greenpoint)

Lietuvos Finansine Misija Atšaukiama

MUSŲ KORESPONDENTAS PRANEŠA APIE TAI IŠ KAUNO, KAD PASKOLOS BIZNIS PAVEDAMAS BALTIC STATES BANKUI.

Antanas Smetona Rezignavo iš Komisaro Vietos Delto, Kad Galvanauskas Visur Lindo Lietuvos Nenaudai.

RINKIMAI Į LIETUVOS SEIMĄ BUS IR KLAIPĖDOS KRAŠTE, KURIS TAPO PADALINTAS Į APYGARDAS.

Keletas Mažų Respublikėlių Pripažino Lietuvą De Jure, Kaip Skelbia Lietuvos Užsienio Reikalų Ministerija.

KAUNAS. ("Vienybės" kor.). Iš valdiškų sričių išėjo žinios, jogei Lietuvos Atstovybės raštinė New Yorke esanti panaikinama ir visi tos raštinės valdininkai, drauge su Dr. J. J. Bielskiu, atleidžiami. Visas Lietuvos Bonų biznis būsiąs pavedamas Baltic States Bankui.

KAUNAS. — ("Vienybės" kor.). Pas mus dabar partijų kova daeina iki pasiutimo. Galima laukti net tikrų peštynių tarpe po'itinių partizanų. Kas laimės — sunku nuspėti. Daugelis vienok numato, kad ir būsimame Seime krikšč. demokratai neįstengs sudaryti vien tik iš savęs didžiumos.

Galvanauskas dabar Paryžiuje derasi del Klaipėdos statuto. Dar žinių negauta.

KAUNAS. "Krašto Balsas" praneša, kad Antanas Smetona rezignavo iš savo vietos Augštojo Lietuvos Komisaro Klaipėdos Kraštui. Priežastis yra ta, kad Galvanauskas neišpildė savo duoto žodžio, kad informuos Smetoną apie visas notas liečiančias Klaipėdos Kraštą ir pavelys Smetoną būti pirmininku komisijos, kuri derėsis su alijantais del Klaipėdos Krašto statuto. Galvanauskas pats tą vietą užėmė. Smetona gi skaito Galvanauską kaltu Hymanso projekto priėmimu ir todel priešininku Lietuvos nepriklausomybės, todel ir rezignavo.

KAUNAS. Bal. 10. — Vyriausioji Rinkimų Komisija ir Klaipėdos Kraštą padalino į rinkimo apygardas ir tenai bus rinkimai Seimo atstovų tose pačiose dienose ką ir Lietuvoje, tai yra, gegužio 12 ir 13. Vietos lietuviai jau pradėjo ruoštis. Valstlečių Liaudininkų partija jau siuntinėja savo agitatorius po kraštą.

KAUNAS. — Lietuvos Užsienių Ministerija skelbia, kad Lietuvos Respubliką pripažino mažutė Azijos karalystė Siamas ir Afrikos vienatinė laisva juodukų respublika Liberija. Taipgi Lietuvą pripažino ir Pietų Amerikos valstybė Guatemalos respublika. Visos tos šalys nežymios ir mažos.

MERKINĖ. — Gauta žinių apie naują lenkų terorą Marcinkonyse, okupuotame Lietuvos miestely. Tenai policija kovo 9 d. žiauriai nužudė du lietuviu vaikinu patriotu: Joną Galčių iš Puvočių kaimo ir Klimą Gaidį iš Margionių. Prieš žudant pakorė už kojų ir mušė lazdomis, paskui karštu vandeniu šutino odą. Kankiniai prašėsi, kad juos nekankinę nušautų, bet tą dieną nenužudė, tik imetė į pogrindį, kur juodu išbuvo visą naktį. Rytą apie 8 val. išsiėmę juos iš pogrindžio, pradėjo peiliais badyti. Nuo to abu atsisveikino su šiuo pasauliu. Nužudytųjų lavonus užkasė žydo darže. Jono Galčiaus tėvas, sužinojęs apie sūnaus nužudymą, nuėjo prašyti, kad atiduotų sūnaus lavoną, bet vargšui teko kelios dešimtys bizūnų, nuo kurių ir jam reikės be laiko su šiuo pasauliu atsiskirti. Žmonės, regėdami tokius lenkų žiaurumus, meta visą savo turtą ir bėga lietuvių pusėn, netik jauni vyrai, bet ir seni. Atbėgo vienas ir 90 metų senukas. (Akyvaizdoje tokių žinių, ką yra verti krikščionys demokratai, kurie parduoda Vilniaus kraštą lenkams ir nesistengia varginamų žmonių apginti? — Red.)

SUKELIOJASI APIE KLAIPĖDOS UOSTĄ.

Klaipėda. Anglų laivų kompanija "White Star Line" pradėjo derybas su Lietuvos valdžia delei nekurių koncesijų Klaipėdos uoste. Ji nori per tą uostą gabenti emigrantus iš Rusijos, Lietuvos ir kitų kraštų. Dr. Šliupo Garlaivių B-vė perka Anglijoje vieną laivą, kuris plaukios Nemunu tarp Kauno ir Klaipėdos.

Kaunas. Ikšiol augščiausias pinigas Lietuvoje buvo dešimslitų. Dabar jau paleista apyvarton banknotai po 50 litų (penki doliariai). Rengiamasi paleisti ir po šimtą litų.

Žemės Reforma Vokietijoje.

Brelin. Nors Vokietiją va'do didieji dvarponiai, kurie sudaro stiprų ir organizuotą luomą, bet revoliucija įvedė keletą demokratybių. Pasinaudojant jomis tam tikra žemės reformos draugija prirengė bilių, kuris eis visų piliečių referendumui. Pagal jo, visi dvarai turinti virš 80 akrų geros žemės arba 320 akrų prastos, turi perviršį atiduoti valstybei, o valstybė savu keliu išnuomuos ją sklypais vokiečiams su didelėmis šeimynomis. Nuoma vra paveldėjama lyg kad rendau ninkas būtų pirkes žeme. Nuomos kaina neturi viršyti penktą nuošimtį žemės vertės koki buvo 1914 metais.

Nori Panaikinti Seną Madą.

Berlin. Vokietijoje pas vyrus yra mada susitikus vienas su kitu pakylėti kepurę, panašiai kaip amerikonai daro, sutikę moterį. Dabar nekurie žurnalistai išeina prieš tą madą, nurodydami, kad yra nesveika ant oro išstatyti savo plikę kelis desėtkus sykiu. Esą reikia mums daryti taip, kaip amerikonai daro: kepures kilnoja tik prieš moteris, o ne prieš vyrus. Kepurės dabar kainuoja nuo 20.000 iki 40,000 markiu, tat jos perbrangios trinti nuolatiniu kilnojimu.

Surado Šmulgelninku Pėdsakus.

Maskva. Čionai atėjo žinia iš Minsko kaip tenai buvo sugauta banda deimanto šmugelninku. Esą, bolševikai jau pirm Velykų nujautė, kad rengiamasi šmugeliuoti deimantų glėbį, kadangi jie baisiai pabrango mieste, o nebuvo susekama kas juos supirkinėja. Muitininkams buvo įsakyta akyliai saugoti visus ir viska. Bet nieko nebuvo randama. Tik vienam kareiviui bekratant tūlą ūkininką atsidengė viskas. Iškratęs ūkininką, kareivis nieko nerado, bet pamatęs pas jį iš Amerikos prisiūstą taip vadinamą "pagelbos" paketą, kuriame buvo ir kondensuoto pieno kenas, kareivis nors tą keną atims ir atsigers. Bet begeriant pajuto akmenukų burnoje. Išspjovęs ant delno, žiūri — deimantai. Tuoj buvo duota žinia visu parubežiu ir tapo pagauta apie 250 karatų svorio deimantų.

Įregistruoja Vilniaus Pardavimą.

Geneva. Tautų Sąjungos sekretorius gavo iš Ambasadorių Tarybos raštus sutartis apie Vilnių ir Galiciją, kuriuos prašo įregistruoti bei pasiuntinėti visoms valstybėms, kurios yra pasirašę Versalės sutartį. Tos sutartys legalizuoja lenkų rubežius Vilnijoje ir Galicijoje.

ISTORINIS KLAIPĖDOS PRIMINIMAS.

BERLIN. Vokiečiai tapo suindominti sena istorija, kuomet lietuviai užėmė Klaipėdą, o Ambasadorių Taryba atidavė ją Lietuvai. Ypatingai jie prisiminė Prūsijos karalienę Luizą, kuri pabėgo į Klaipėdą, kada Nepoleono kareiviai užplūdo Prūsiją nugalėję vokiečius ties miestu Jena.

Tą moterę, karalienę, žmonės mylėjo labiau už visas valdones. Ji liepos mėnesy, 1807 metais iš Klaipėdos nuvažiavo pas Napoleoną į Tilžę ir be pasekmių maldavo imperatorių suteikti minkštesnę taikos sutartį Prūsijai ir Rusijai.

Ant to pasiremiant dabar Berline tapo surengta paroda, turinti didelį pasisekimą, kadangi sukelia vokiečiuose patriotizmą ir duoda progos išlieti neapykantą ant francų ir lietuvų. Karalienė Luiza perstatoma kaipo graži 31 metų moteris, nes ji ir buvo graži. Parodoma, kaip ji maldauja Napoleono ir kaip tas žiauriai ir įžeidsamas jos patriotiškus prašymus atmeta.

Sąryšy su tuo parodoma Klaipėdos istorija. Parodoma, kad tas miestas buvo audrų ir ginčų punktu per aštuonis šimtmečius. Jis senovėje priklausė prie garsios prekybinių miestų Hanseos Sąjungos, bet laike švedų ir lenkų karų žymiai nukentėjo. Jį valdė tai Rusija, tai Švedija, o 75 metai atgal ji kone buvo sunaikinta. Šiandie Klaipėda esanti mažutis provincialis miestukas, su 20,000 gyventojų; uostas sėklus ir neištaisytas. Bet jį lietuviai labai vertina delto, kad tai tų vienatinis uostas.

Taip tai vokiečiai perstato tą dalyką.

Geras Vokiečių Įstatymas.

Berlin. Šiais menkos markės laikais daugelis gaspadinių neranda kaip iš nuo vyro gaunamų pinigų užlaikyti namus. Todel visuose laikraščiuose buvo paskelbta senas vokiečių įstatymas, kad vyras turi atiduoti moterei trečdalį savo pajamų del valgių, arba stalavonės.

Altoriai Hoteliuose.

New York. Jonas Bowman, savininkas Biltmore ir kitų hotelių po visą Ameriką, pareiškė, kad kiekviename jo hotely bus dabar įtaisyta altorius ir maža koplytėlė, idant svečiai galėtų ramiai pasimelsti jei norėtų.

Rado Apleista Munšaineriu Laivą.

New York. Valdžios muitinių departamento laivas Manhattar jūrose rado apleistą degtinės mugelninkų laivą Beman. Laivas priklausė anglams ir matyti užsiimdavo šmugeliavimu degtinės. Bet ant jo užpuolė piratai, arba jūrų vagys, kadangi ant jo nebuvo nei vieno žmogaus ir nei vienos skrynios su degtine, bet kambariukai buvo išvarstyti kulkų ir viskas sujaukta. Spėjama, kad piratai nužudė aštuonis jo jūrininkus ir kapitoną bei išmetė kūnus lauk, o degtinę pasiėmė sau.

Sovietai Teisinasi Del Dvasiškiu Persekiojimo

Maskva. Teisingumo Komisaras Kurskis išleido sekamą pareiškimą, pateisinantį Sovietų valdžios pasielgimą su katalikų ir pravoslavų dvasiškiais ėjusiais prieš bolševikus.

"Legalius santykius Bažnyčios ir Valstybės nustato įstatymas apie jų atskyrimą 1918 metais. Pagal jį, kiekvienas pilietis, pirma, gali išpažinti bile kokį tikėjimą, arba nei jokio; antra, religišku ceremonijų laikymas yra užtikrinamas kiekvienam jei tik jos nekenkia visuomenės ramybei ir tvarkai; trečia, nei joki bažnyčia arba bažnytinė draugija negali turėti nuosavybės; ketvirta, visas bažnytinis turtas yra nacionalizuojamas, bet bažnyčios ir indai bei drapanos duodamos parapijoms dovanai vartoti".

Taigi, prieš valdžią visi pilie čiai lygūs, nes ji kunigu luom nepripažista, ir jei kunigai ein prieš Sovietus, tai jie teisiam ir baudžiami kaipo ir visi paprasti piliečiai.

VOKIEČIAMS PAŠTAS BEREIKALINGAS.

Berlin. Čionai įvyko įdomi byla tarp pašto viršininko ir miesto majoro. Pasirodo, kad majoras suorganizavęs savo pašto tarnybą, kuri esanti pigesnė, negu valdžios. Bet tas jo žygis yra abejotinos konstitucinės vertės. Pirmame teisme pašto viršininkas vienok pralaimėjo, todel žada duoti augščiau. Esą, netik majoras, bet ir daugelis biznio fimų turi suorganizave savo paštininkus po miestą laiškams išnešioti. Tokiu būdu paštas gauna milijonus nuostolių.

Vienna. Upton Sinclair, autorius veikalo "The Jungle", kuriame aprašo lietuvių gyvenimą Chicagos stokjarduose, patraukė teisman buvusį Austrijos premjerą, Dr. Hussareką, kuris recenzuodamas Sinclairo knygą "Religion and Profit", išvadino rašėją "niekšu". Mat, Sinclairas ten prirodinėjo, būk katalikų bažnyčia kalta už pasaulinį karą.

VOKIETIJOS KAPITALISTAS STINES ORGANIZUOJA NAUJĄ MILŽINIŠKĄ TRUSTĄ.

Tas Trustas Apims Visą Vokietijos Pramonę ir bus Stipriausi Ekonominė Organizacija Europoje.

BONAR LAW PAREIŠKĖ, KAD NEŽIURINT VISKO, JIS DAR DABAR NEREZIGNUOSIĄS.

Lietuva, Latvija ir Sstija Sudarė Bendrą Frontą Del Vedimo Derybų su Amerika Apie Skolų Atmokėjimą.

BERLIN. — Hugo Stines ir jo bendrai organizuoja didžiausį trustą pramoninėje istorijoje. Organizacijos darbas eina sparčiai pirmyn. Į pleną įeina suėmimas visos pramonės Silezijos krašte, vokiečių ir lenkų pusėje. Kolkas įeina keturios galingiausios vokiečių kompanijos ir beto turima stiprių ryšių su Krupo grupe ir Thyseno korporacijomis. Tokiu būdu Vokietijoje susidarys trustas, kuris valdys veik visą pramonę. Jame dalyvauja ir amerikonai.

LONDON. — Nors poroje laikraščių pasirodė žinia, būk Bonar Law kabinetas rezignuosiąs, bet pats premjeras užginčino jas. Jis sako, kad nerezignuosiąs, nežiūrint sunkenybių. Jis mano sumažinti income taksas ir kainas ant alaus ir tokiu būdu įsigyti daugiau pritarėjų.

MASKVA. — Trys, kartu su Cipliaku, teisti lietuviai kunigai: Matulionis, Pranckietis ir Bugenis gavo nuo trijų iki dešimt metų kalėjimo, kaip praneša laikraščių žinios.

RYGA. — Lietuvos, Latvijos ir Estijos vyriausybės užmezgė tarpusavius ryšius vesti bendras derybas del savo skolų Amerikai. Manoma, kad visos trys valstybės bendrai prašys Amerikos valdžios nestatyti sunkesnių atmokėjimo sąlygų kaip Anglijai, o, jei bus galima, tai dar net palengvinti. Beto, turima vilties, kad dalį skolų Amerika visai panaikins.

Iš Darbo Lauko

Berlin. Pasidėkavojant valdžios pastangoms, per paskutinius du mėnesiu kainos produktams nukrito dešimčia nuošimčių. Tas labai palengvino gyvenimą darbininkų klesai ir biednuojančiai vidurinei klesai.

—

Washington. Antracito kasyklų savininkai įteikė prezidento Hardingo komisijai, kuri renka faktus apie anglies kasyklų padėtį, memorandumą ir jame smarkiai iškritikuoja anglekasių uniją. Esą unija norėjusi įvykinti anglių badą šaly ir todel streikavo. Ir kol unija bus, tol, savininkų nuomone, antracito pramonėje nėra galima taikos ir ramios produkcijos. Ant to anglekasių vadai atsakė, nurodydami, kad kompanijos ima po $3.61 daugiau už anglių toną, negu reikia. Bekasant yra uždedama $1.26; bevežant uždedama $1.00, o išdalinant po pirklius pridedama dar $1.35. Tokiu būdu iš visuomenės savininkai kasmet išmelžia bereikalingai virš 250 milijonų dol.

—

Boston. Joint Council of Textile Workers prėmė rezoliuciia, kurioje pasmerkia pakėlimą algų 12 ir pusų nuošimčių, nesenai kompanijų paskelbtą. Taryba sako, kad kompanijos tą padarė norėdamos užbėgti už akių darbininkams, kurie reikalauja 29 ir pusės nuošimčių pakėlimo, kas pakeltų algas iki tam laipsniui, kuris buvo 1921 metais. Taryba nutarė toliau veti už 29 ir pusę nuošimčio

—

New Orleans. Public Service Komisija rado, kad Standard Oil kompanija valdo didžiumą gelžkelių Louisiana valstijoje ir yra užmušusi visokią konkurenciją, todel ji bus ateity skaitoma kaipo gelžkelio korporacija, ir Komisija galės reguliuoti jos kainas.

—

Brooklyn, N. Y. Academy of Music salėje Hillquitas ir Keatingas, redaktorius gelžkeliečių organo, turėjo debatus klausime: "Ar darbininkus reikia suorganizuoti į politinę Darbo Partiją?" Hillquitas stovėjo už, o Keatingas — prieš. Vienok debatai išėjo be pasekmių, nors abiems kalbėtojams publika plojo.

**Jeigu nori pažangos,
Iki metų pabaigos
Tris skaitytojus gauk
"Vienybei" patarnauk.**

Iš Amerikos Lietuvių Gyvenimo

ŠIA TALPINAMA ŽINIOS IŠ AMERIKOS LIETUVIŲ GYVENIMO IŠIMTINAI. RAŠOMA MŪSŲ GABIŲ KORESPONDENTŲ APIE TEATRUS, BALIUS, PRAKALBAS IR ABELNĄ JUDĖJIMĄ.

BROOKLYN, N. Y.

Biblija Krutamuos Paveiksluose

Biblijos Tyrinėtojai surengė ir plačiai apgarsino krutamus paveikslus, kuriuos pradėjo rodyti Nedėlioj, balandžio 8-tą d., nuo 10-tos valandos ryte Marcy Teatre ant kampo Marcy Av., ir Broadway. Tais paveikslais jie parodė kaip tapo sutverta žemė, augmenys, gyvūnai ir žmonės. Toliaus rodė Rojų, kuris buvo gyvenimo vieta žmogaus. Paskui rodė kaip šėtonas gundė mūsų pirmuosius gimdytojus ir įvedė juos į nuodėmę; o per juos nuodėmė persisunkė per visus žmones ir visokis piktas užviešpatavo ant visos žemės.

Toliau rodė apie didįjį tvaną, taip vadinamą griektvanį, kuris užliejo visą žemę ir išnaikino visus gyvus sutvėrimus, išėmus tuos, kurie buvo dideliame Noės laive, kurį jis statė 120 metų. (1 Možės kn. 6:3). Pagal jų aiškinimą tvanas esąs įvykęs 1650 metuose po žmogaus tvėrimo. Pirm to žemė jau senai buvus; tik neturėjus savo dabartinio išveizdžio. Tvėrimo dienos tai esą ilgi (7,000) metų perijodai arba epokos. Visas tvėrimo laikas esąs 49,000 metų laikotarpis.

Taip aiškindami jie sutaiko Biblijos mokslą su dabartiniais atradimais ir geologų nupasakojimais. Jie tvirtina, kad tikras mokslas ir Biblija esą sutinkami vienas su kitu, tik reikia žinoti, kaip juos sutaikyti. Jų išvedimai atrodė labai pamatuoti ir patenkinanti. Žmonių prisirinko pilnas teatras, dar ir stačių stovėjo keletas desėtkų. Visi užsilaikė labai tyliai nuo pradžios iki pabaigos. Ant užbaigimo plojimas ir išeinant buvo išreikšta daug padėkos Biblijos Tyrinėtojams.

Prieš užbaigimą aiškintojas pareiškė publikai, kad tie paveikslai būsią rodomi gal 4 ar 5 pasekančius Nedėldienius. Ateinančią Nedėlią bus rodoma antra dalis.

C. BROOKLYN, N. Y.

Ivaškevičiaus Prakalbos. Bolševikų bambėjimai. Galvočių negalvotiškumas

Balandžio 7 d. Liet. Nepr. Kliubas buvo surengęs prakalbas nesenai sugrįžusiems iš Lietuvos A. Ivaškevičiui ir K. Norkui. Del nežinomų priežasčių K. Norkus nepribuvo, todel kalbėjo tik Ivaškevičius ir pertraukoje P. Mikolainis. Beje, pirmininkas p. Ivaškevičių nevadino Ivaškevičium, bet A. J. Vaškevičius; arba, kuomet tas, baigęs kalbėti pirmoje temoje, ištarė: "tai girdėjote, ką kalbėjo p. Ivanauskas." Būtų patartina ne tik buvusiam pirm., bet ir kitiems kad kitą kartą to vengtų, nes jau nejsitėmijimas kalbėtojo pavardės, arba klaidingai pasakius, o netaisyti, tai nekokioj šviesoj ir pirmininkas save pastato ir visus rengėjus.

Žmonių buvo vos apie 55, ir apie 4 ar 5 bolševikėliai, taip, kad viso nebuvo daugiau kaip 60. Bolševikų ne priskaitau prie publikos del to, kad pasirodo ne lietuviais esą. Kada kalbėtojas, paminėdamas žuvusius už Klaipėdos laisvę, paprašė pagerbti atsistojimu, visi tą ir padarė, bet tie žydberniai, yt prikalti prie sėdynių sėdėjo. Na, o paskiau jau ir jie yt geri lietuviai išlenda su klausimais, būk del labo Lietuvos, bet jų tikslas buvo sukelti lermą prieš aukų rinkimą. Kiti užpakalyje bambėjo, kad nereikia Lietuvai duoti aukų, tai susidės su Rusija. Bet vargšams tas nepavyko, nes žmonės kaip ant vilkų ėmė uiti, ir turėjo nutilti. Pirmiausia su savo kvailais ir desperatiškais klausimais išėjo J. Vidrinskas, ir jam pagelbėjo A. Bilda, kuris rods pusėtinai naminės išsitraukęs buvo, kad eidamas jau rodos nosia žemę arė, ir dar kalbėtojui kalbant, pradėjo bambėti, bet kad iš publikos gavo aštrai "nutilk," tad ir apsiramino.

Aukų surinkta vos $46, tai labai mažai. Iš pradžių buvo susitvėręs P. Iždo komitetas, ir manė rengti prakalbas L. N. Kliubo kambariuose, kur nebūtų reikalingų išlaidų, kaip mokėjimas už salę. Bet vėliaus, turi Salomono galvos sumanė, kad "nermaža vietos," ir reik samdyti salę. Tie žmogeliai matomai negali toliau savo kojų matyti ir jeigu kada aukauja tūliems reikalams 25c. arba 50c., na, o jeigu $1! tai mano, kad jau stebūklus padarys. Taigi ir čia, neatsižvelgia, kad liaudis į prakalbas mažai eina, ir su aukomis jau nelabai skubinas, dar sumanė daryt bereikalingas išlaidas $10, kuomet publikos du kart daugiaus būtų galėję sueiti ir į Kliubo ruimus ir be $10 bereikalingų išlaidų. Bet kas jiems, girdi, suaukavo žmonės. Bet kaip prakalbos surengtos, tai ir pačių mažai tų Salemonų sueina arba sueję, po 25c. na, o jeigu $1, tai daugiausia. Gerai, kad dar ir ne galvočių buvo; kurie davė daugiaus $10, tai nors ant išlaidų sudėjo, o jeigu ne, tai P. Iždas ir tai būtų turėjęs padengti.

Lietuvos Sūnus.

HERKIMER, N. Y.

Paieškoma visuomenės sudėtų aukų

Dar 1920 metais 4 liepos mes ta turėjome pikniką paminėjanti lietuviškos vėliavos. Tame didelėje iškilmėje, tapo sunesta $52 aukų Lietuvos šauliams. Kokiu ten stebūklingu būdu tie pinigai atsidūrė kišenėje Juozo Vasiliausko ir Kazio Jurėno, kurie tuos ir pravirpė. 'Darb." No. 14, 1922 m. toks ten "Teisybės" gal Tamsybės?) Mylėtojas" rašė, kad Juozas Vasiliauskas greitu laiku sugrąžins $27 su centais Lietuvos Atstovybei, o už Kazį Jurėną ėsą neatsako, ba jis paspruęs į kitą miestą.

Iki šiam laikui J. Vasiliauskas nėra sugrąžinęs nei vieno cento, o Kazys Jurėnas dirba Herkimerėje ir ne blogai uždirba. Ar ne laikas būtų Teisybės Mylėtojui iš tų dviejų ponaičių pajieškoti tų pinigų ir pasiūsti kam jie priguli. Jeigu jis užtikrino, kad jie pinigus sugrąžins, tai tegul patsai ir susižino su tais mekanikais.

Čia tūlas sulenkėjęs lietuvis, dikčiai turtingas, vadinamas "Polskij Krul," Peter Radzecki (Rudis), didelis lietuvių ėdikas, pardavė savo nuosavybę ir išsikėlė ant ūkės gyventi pagal miestelį Remsen. Dar 1918 m. gruodžio 1 d. minėtas išgama sykiu su lenkų kunigu Gogolewskiu išvadino lietuvius bolševikais, nežinančiais katekizmo, akyvaizdoje miestelio valdininkų City Hall salėje, kada buvo šventinama toblyčia pirmiesiem žuvusiem kare kareiviams. Iš lietuvių buvo kritęs Vincas Velička, ir lenkai prisisavino jį sau, sakydami, kad minėtas lietuvis buvo lenkas. Lietuviai užprotestavo, kad jisai nei kalbėti lenkiškai nemokėjęs. Nuo to laiko lietuviai ir ėmė skirtis nuo lenkų.

Kovo 23 d. čionai netoliese sudegė vienas ūkininkas. Atsikėlęs rytą pamatė, kad jo daržinių nebėra, tik vieni stuburai. Sudegė 22 karvės ir 4 arkliai.

Gatvekarių kainos tapo nustatytos po 3 centus už mylią. Kovo 30 suėmė vieną lenką, pas kurį rado bravorėlį; paėmė 8 galionus munšainės. Čia daugelis ir lietuvių užsiima munšainės virimu. Pirma jie buvo nuskurdę, o dabar namus pasipirko, ir jau su jais susikalbėti nebegalima. Pirma buvo veikėjais, o dabar sako lai prasmenga Lietuva by tik mes gerą biznį darome. Tai tau lietuviškas kraujas! Per Velykas Jurginiai kad jau traukė Aleliuja pasivilgę gerkles, net trimis kalbomis: lietuviškai, lenkiškai ir angliškai. Jie sako, kad bedieviai negieda todel, kad netiki būk Kristus prisikėlė. Bet bedieviai nors tuom geri, kad su degtine pasmirdusioms gerklėms Dievo vardo neminavoja.

Korespondentas

WORCESTER, MASS.

Pastabėlė broliui žvalgui

Tūlas laikas tam atgal koks tai žvalgas, aprašydamas Aušrelės draugijos gyvavimą, neiškentė neužkliudęs vietinių Sandariečių.

Sakoma, kad negalima dviem dievams tarnauti, o Worcestery yra žvalgas, kuris pasitarnauja jakaitinei politikai per "Darbininką," o neva Aušrelei per "Vienybę."

Prikišama, kad Sandariečiai šmeižia Aušrelę. Tiesiog nesuprantama, ką žvalgas nori pasakyti tuomi.

Juk, mielasis, jeigu dar ne ikį valei apsižvalgei Aušrelėje, tai biskutį daugiau akis praplėsk ir apsižvalgyk.

Nes Aušrelėje, pradedant pirmininku ir baigiant mokytojum, visi yra Sandariečiai. Na, ne Sandariečių yra keletas mergaičių, o gal vienas-kitas vyras. Juk Sandariečiai apvertina dailės darbą Aušrelėje ir joje dirba nuo pat susitvėrimo. Na, tad pagal žvalgo tai Sandariečiai patys save šmeižia! Tokiu dar dalykų pasauly nebuvo, kad pat save kas nors žemintų.

Vietos sandariečius visuomenė, žino gerai: jie yra gabūs dailėje ir politikoje ir taipgi gerai moka atskirti dailę nuo politikos.

Tai tuom tarpu tiek.

J. Aras.

(Nuo Red. — Tik nepradėkite tuščių polemikų per laikraštį).

CLEVELAND, OHIO.

Našlaičiams surinkta $2.50. — Klerikalinių redaktorių darbo vaizdas

Rūpesniu vietinio Moterų Globos Komiteto buvo surengta prakalbos gerb. Lietuvos viešnioms. Buvo laukta abiejų gerb. viešnių, bet atsilankė tik viena, D. Šleževičienė. Per Velykas Winton viešbutyje buvo surengta vakarienė gerb. viešnioms priimti, kur dalyvavo gana gražus būrelis svečių. Prakalbos gi buvo 3 d. Bal. Lietuvių svetainėje. Kalbėjo gerb. D. Šleževičienė ir p. P. Žiūrys. Gerb. Šleževičienė, nors neturi labai geros iškalbos, bet gana aiškiai ir jaudnai piešė Lietuvos našlaičių padėtį. Ištikrųjų, kas galėtų drįsti pastoti kelią ir kenkti tokiam prakilniam tikslui, kaip šelpimas našlaičių? Tokį žmogų būtų galima vadinti barbaru ne turinčiu širdies ir ne kibirkštėlės meilės artimo. Įsivaizdinkime sau tokį paveikslą: Lietuvoje kapinynas — vienas iš daugelio kur ramiai sau ilsisi mūsų Tevynės gynėjai-karžygiai. Jie miega sau ramia ir nejaucia, kad ant jų kapo mažas vaikelis bei dukrelė alkani, ašaras verkia savo tetusio ir prašą nors valgyti. Ji štai jo prašymas liekasi išklausytas. Prisiartina vilties angelas tai Moterų Globos komitetas ir nori sušelpti nelaimingą našlaitį, kaip štai, visai netikėtai, atsistoja tarpan "Draugo," "Darbininko" ar "Garso" redaktoriai, visomis pusėmis aprūpinti, ir savo juoda ranka sulaiko vilties angelo pagalbą nelaimingam našlaičiui. Su savo purvina agitacija jie rodos sakyte sako: ne! vaikeli, mes nenorime, kad tau būtų suteikta pagalba, dar užaugęs gali palikti "bedieviu," tai geriaus mirk nes mums tas neapeina." Ištikrųjų taip yra. Nors jie skelbiasi didžiausiais Kristaus pasekėjais, bet jų darbai toli nuo to.

Clevelande prakalbas negalima pavadinti pasisekusiomis. Nes aukų Lietuvos našlaičiams surinkta tik $250.00. Tai pagal tokios kolonijos permažai Tiesa, Moterų Globos Komiteto skyrius rengiasi prie tokio darbo ir mano daugiaus surinkti. Jau yra gana gražus būrys susirašusių į vietinį skyrių, kaip vyrų, taip ir moterų. Tolesniam darbui manoma gauti pagalbą, ir iš amerikonų. Ant prakalbų susirinko gana mažai žmonių apie 130 ypatų. Neži nau kame to viso priežastis: ar neišgarsinta, ar jau mes taip mažai atjaučiame tokiems prakilniems tikslams. **T-nis.**

SHENANDOAH, PA.

"Darbininkiškas" vakaras Publikos pusė šimto

5 d. bal. New High School Auditoriume atsibuvo "Proletarų" vakaras, kur buvo suloštas veikalas ir koncertuota. Veikalo vardas buvo "Vilniaus Teatras". Bet kas jis: ar drama ar komedija, vaizdelis, ar kas, nebuvo aišku. Kadangi programme nebuvo pažymėta, o iš perstatymo nebuvo galima suprasti.

Veikalas padirbtas ant bolševikiško kurpalio. Tai jau žinoma kuomi jis atsiduoda. Jis nėra parašytas kaip ištikrųjų tenai tuomet buvo Lietuvoje, kuomet bolševikai buvo įsibriovę į Lietuvą ir norėjo įvesti "darbininkišką" diktaturą. Perstatoma, kad bolševikai, kaip tik greit gavo progą prieiti prie žmonių, taip greit žmonės likosi jų pasekėjais, simpatizatoriais. Ir netik žmonės kaimiečiai, bet net Lietuvos kariumenė pulkais perėjusi į bolševikų pusę. Juk rodos, niekam neteko girdėti tokių "cūdų?"

Jeigu jau tokia simpatija buvo nuo Lietuvos žmonių ir net nuo kariumenės, tai kodel bolševikai negalėjo užsilikti Lietuvoje?

Kalbant apie vaidinimą, gaila tų žmonių, kurie patys save tankinasi ir žiūrėtojus kankina su savo netikusiu vaidinimu. Tik, žinoma, žiūrėtojų buvo tiek daug aplink, kad sudarė pusę šimto su "artistais." Jiem turbūt ir "sūru gardu — nesūru — gardu". Na, pagal Jurgį ir kepurė.

Vėliaus sekė dainų dalis, "darbininkiškų" korų. Dainavo vietinis "Aido" choras ir iš Mahanoyaus "Laisvės" choras, kuriuos vadovauja lenkelis. Teko girdėti ne kartą dainuojant, ir ko toliaus lavinas, tuo silpniau pasirodo. Prie to ir dainos jau tokios, kurios lietuviams nėra labai priimnios, nes jose tik girdisi sukilkim, sukruskim, į kovą, ir tt.

Taigi žodžiu sakant, vakaras nebuvo vertas nei 5c., o reikėjo mokėti 50c. Bet "draugučiai" ne sidžiaugė, nes aš manau, kad nuvažiavo į skylę ("kaip dzūkas sako")

Tai tiek apie darbininkišką vakarą. Jie vis nepermato savo to kvailumo, kad jau gana daužytis po svetimus užkaborius ir tarnauti Maskvai ar kitiems dievams. Nes lietuviais būvant, tarnauti svetimiems, yra nei šis nei tas.

Amžių Belaisvis.

BALTIJOS-AMERIKOS LINIJA 9 Broadway, New York, N.Y.

TIESI KELIONĖ Į LIETUVĄ PER HAMBURGĄ, PILIAVĄ ARBA LIEPOJŲ

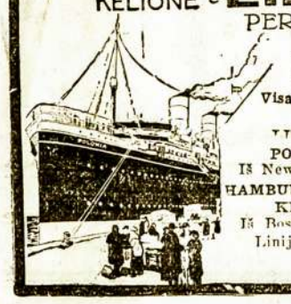

Važiuokit visi parankiu ir tiesiu keliu aplenkdami Lenkų Koridorį

Visa trečia klesa padalinta į kambarius ant 2-jų, 4-rių, 6-ių ir 8-nių lovų

LITUANIA ---------- Gegužio 2 d.
POLONIA ---------- Gegužio 23 d.

Iš New Yorko, Boston ar Philadelphijos į HAMBURGĄ — $103.50 PILIAVĄ — $106.50
KLAIPĖDĄ IR MEMEL — $107.00

Iš Bostono į New Yorką ant "Fall River Linijos"; iš Philadelphijos gelžkeliu

Kreipkitės prie Vietinių Agentų

ALEX SHRUPSKI

Pranešu

Visiems pažįstamiems, draugams ir geros valios lietuviams atsilankyti pas mane pasikalbėti ir susipažinti viem su kitais. Taippat patarnauju su AUTOMOBILIU vesclijoms, krikštynoms, šermenims ir šiaip linksmiems pasivažinėjimams ir pokiliams. Nepamirškite reikale

ALEX SHRUPSKI

61 So. 2nd Str., Brooklyn, N. Y.

Telephone 885 Greenpoint

SKAITYKIT

"Dirva"

JI DABAR YRA PIGIAUSIAS IŠ DIDŽIŲJŲ (8 PUSL.) LAIKRAŠČIŲ!

Suv. Valstijose metams ---------- $2.00
Kanadoje metams ---------- $2.50
Lietuvoje ir kitur metams ---------- $3.00
Pusei Metų ---------- Pusė Kainos

Reikalaukit kopijos pažiūrėjimui -- siunčiama visiems dovanai. Reikalaukit "Dirvos" 1923 m. knygų katalogų

"DIRVA"

7907 SUPERIOR AVE., CLEVELAND, OHIO

1872 — Aukso Jubilėjus — 1922

50 Metų Gaminimo geriausios rūšies ir išdirbystės

Veliavų, Kukardų, Iškabų, Guzikučių

Maršalkoms Stūgų, Lazdų ir tt.
Kunigams Bažnytinių Rubų,
Bažnyčioms kanopų del Procesijų.

Adresuokite:

THE MRS. W. SLOMINSKI BADGE & BANNER W'KS.
1025 Milwaukee Avenue, Chicago, Ill.

VINCAS J. DAUNORA

PATEKORIUS

TIKRA LIETUVIŠKA APTIEKA

LIETUVIS PAS LIETUVĮ

SVEIKATA — LAIMĖ

229 BEDFORD AVE.
KAMPAS NORTH 4 12 GATVĖS
BROOKLYN, NEW YORK

Susivienijimas Liet. Amerikoje

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ APDRAUDOS IR PAŠALPOS ORGANIZACIJA SUVIENYTOSE VALSTIJOSE, KURIOS TURTAS ARTI $500,000.00

Nuo susiorganizavimo iki šiam laikui išmokėta $248,589.80 pomirtinių. Pašalpų išmokėta $247,687.15

SLA. kuopos randasi visuose didesniuose miestuose. Nariai priimami nuo 18 iki 50 m. amžiaus. Visi nariai gauna laikraštį „Tėvynę" dovanai ir taipgi gauna SLA. išleistas knygas už pusę kainos.

Pomirtiniai skyriai — $150, 300, 600 ir 1000

Pašalpos Skyriai — $6.00, 9.00 ir 12.00 į savaitę.

Del platesnių informacijų kreipkitės šiuo adresu:

Lithuanian Alliance of America
307 W. 30th Street, New York, N. Y.

Tel. 4428 Greenpoint.

Dr. John Waluk

Valandos:
nuo 8 iki 10 iš ryto
nuo 1 iki 3 po pietų
nuo 6 iki 8 vakare
Nedėliomis pagal sutarimą

161 North 6th Street
Brooklyn, N. Y.

PIRMAS LIETUVYS
Chiropraktikas-Gydytojas

J. Vaitulionis, D.C.

331 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
Valandos nuo 4 iki 8 val. vak.
Nedėlioms ir šventadieniais:
Nuo 10 v. ryto iki 1 v. po piet.

Tel. 4256 Market
LIETUVIS ADVOKATAS
GEORGE MATULEWICH
Attorney-at-Law
810 Broad Street
Newark, N. J. Room 810
National State Bank Building

SVEIKATA YRA GERIAUSIA DOVANA

Taip yra naudingas MALTAS IR APYNIAI; Jų sudėjimas turi skonį ir gardumą. Del sveikatos tikras gėrimas ir tas prisideda prie sveikatos ir linksmumo ant visos familijos

Čionai jūs atrasite Wholesale kainomis geriausį tavorą ant

MALT — HOPS

ir del Home Brew visus prietaisus — Fabriko kaina

1 tuzinas Tioga Brand Malt ir Hops — $8.00
1 tuzinas J. C. Brand Malt ir Hops — $7.00
— Dark or Light —

Tolimesnius orderius apturėsite per American Express Co. C. O. D.

Gagels Packing Dept.

335 Milford Street Brooklyn, N. Y.

GRAŽUMAS, TAI ŽMOGAUS TURTAS
Kodel Jos Visuomet Išžiūri Gražios?
Pabandykite

Kiekviena jauna moteris ar mergina nori būti graži. Taipgi kiekvienas jaunas vyras nori būti gražus. Ateikite pas mus, o mes visiems pagelbėsime. Su naujausios mados išradimais ir pritaisymais prašalname nuo veido nereikalingus plaukus ir taškus. Mūsų naujausi būdai prašalina nuo veido raukšles ir išaugina didelius, tankius ir garbeniuotus plaukus. Jums nereikia turėti daug pinigų, idant būti gražiu, tą viską galite dastoti už mažą atlyginimą ir į trumpą laiką. Ateikite pas mus ypatiškai arba rašykite laišką, o patarimą gausite veltui.

D. WROBLEWSKI
180 Avenue C, Kampas 11-tos Gatvės New York City.

BALAND. (APRIL)

JOS-AMERIKO
9 Broadway, New York
LIETUVA
PER HAMBURGA
ARBA LIEPO
Važiuokit visi paranki
aplenkdami Lenkų Kor
Visa trečia klesa padalinta
ant 2-jų, 4-rių, 6-ių
LITUANTA
POLONIA
Iš New Yorko, Boston ar Philad
HAMBURGA — $103.50 PILNA
KLAIPĖDA IR MEMEL —
Iš Bostono į New Yorką ant
Linijos"; iš Philadelphios
Kreipkitės prie Vietinių

X SHRUPSKI
Pranešu
iems, draugams ir geros valios
ne pasikalbėti ir susipažinti
iju su AUTOMOBILIU
as ir šiaip linksmiems pasivažinė
mirškite reikale
EX SHRUPSKI
Brooklyn
Telephone 885 Greenpoint

SKAITYKIT
Dirva"
DABAR YRA PIGIAUSIAS IŠ
UJŲ (8 PUSL.) LAIKRAŠČIŲ
ose metams
etams
kitur metams
Metų
Pusė Kain
pijos pažiūrėjimui -- siunčiama
aukit "Dirvos" 1923 m. knygų
"DIRVA"
IOR AVE., CLEVELAND,

Aukso Jubilėjus
50 Metų Gaminimo geriausios
rūšies ir išdirbystės
ukardų, Iškabų, Guzikų
ršalkonis Stūgų, Lazdų ir tt.
unigams Bažnytinių Rubų,
nyčioms kanopų del Procesijų.
Adresuokite:
LOMINSKI BADGE & BANNER
aukee Avenue, Chicago, Ill.

TA YRA GERIAUSIA
DOVANA
ingas MALTAS IR APYNIAI:
i skonį ir gardumą. Del sveikatos
as ir tas prisideda prie sveikatos
iksmumo ant visos familijos
; atrasite Wholesale kainomis
geriausį tavorą ant
LT — HOPS
w visus prietaisus — Fabriko kai
ga Brand Malt ir Hops — $8.00
C. Brand Malt ir Hops — $7.00
Dark or Light —
ius orderius apturėsite per
an Express Co. C. O. D.
els Packing Dept.
reet Brooklyn, N. Y.

TAI ŽMOGAUS TURT
Visuomet Iššiūri Gražiai
Pabandykite
ris ar mergina nori būti graži. Taip
nžus. Ateikite pas mus, o mes vis
sime. Su naujausios mados
ir pritaisymais prasilenkan
nereikalingus plaukus ir
su naujausi būdai pradėtin
raukšles ir išaugina
ir garbeniuotus plaukus.
kia turėti daug puikių
gražiu, tą viską galite
laiką. Ateikite pas mus ypatiškai
eltui.
D. WROBLEWSKI
Kampas 11-tos Gatvės New-York

Žinios Iš Lietuvos

KLAIPĖDOS KRAŠTO PRISIJUNGIMO PRIE LIETUVOS STATUTAS

"Pr. Liet. Balso" Nr. 64 (III 18) randame Statuto sumanymą, kurio šie svarbiausieji dėsniai. —

1. Klaipėdos kraštas yra Lietuvos Respublikos autonominė dalis.

3. Klaipėdos kr. piliečiai yra kartu ir Lietuvos Respublikos piliečiai.

3. Vietinės autonomijos organai — 1) Krašto Taryba ir 2) Krašto Direktorija.

5. Kr. Tarybos renkama 3 metams visuotinu balsavimu po 1 atstovą nuo 8,000 gyventojų.

6. Kr. Direktorija bent iš 3 narių, ją skiria ir paleidžia Kr. Taryba.

8. Visos Respublikos žinion priklauso: užs. reikalai, krašto apsauga, gyventojų pilietybės dalykai, finansai, muitai, susisiekimo reikalai, nusavinimo teisė (bet Lietuvos žemės Reformos įstatymas Klaipėdos kr. neveikia).

9. Klaipėdos Krašto autonomijai priklauso — tiesioginiai-mokesniai, žemės ūkis (su miškais ir žvejyba), teisingumo dalykai, tikyba, švietimo, sveikatos dalykai, darbo apsauga ir socialis aprūpinimas,iri kt. dalykai neįeinanti į par. 8.

10. Augščiausias teismas visai Respublikai bendras.

11. Kitų Lietuvos Respublikos dalių gyventojai arba užsienių gyventojai gali Klaipėdos krašte apsigyventi ir nejudinamojo turto įgyti tiktai Krašto Direktorijai sutinkant.

13. Seni Krašte veikianti Vokietijos Prūsų valstybės ir Santarvės Okupacijos laikų įstatymai pasilieka galioje.

15. Direktorijai ir Kr. Tarybai priklauso įstatymų iniciatyva. Įstatymų vykdymas pridera Direktorijai.

16. Krašto Taryba patvirtina naujiems metams biudžetą ir tvirtina praėjusių metų apyskaitą.

17. Krašto Tarybos nutarimus gali Respublikos Prezidentas atmesti. Nutarimai įgyja galios Respublikos Prezidentui atsiliepus, kad jisai nesipriešina.

18. Respublikos valdžioj yra Ministeris be portfelio Klaipėdos krašto reikalams, Respublikos Prezidento Krašto Tarybos pasiūlymu priimamas ir atleidžiamas.

19. Į Lietuvos Respublikos Seimą Klaipėdos kraštas renka tiek atstovų, kiek Respublikos įstatymais nustatyta. Šitie atstovai turi lygias su kitais teises ir priedermes.

20. Visose Seimo Komisijose, kuriose rišama klausimai liečiantįs Klaipėdos kraštą, taip pat Užsienių Reikalų komisijoj privalo priklausyti bent vienas Klaipėdos krašto atstovas.

21. Augščiausiame teisme, sulyg par. 10, privalo būti bent vienas iš Klaipėdos krašto narys.

22—25. Valdininkus augštesniuosius skiria Kr. Tarybos prezidentas sutinkant Direktorijai, o žemesniuosius Direktorija. 25 nuoš. valdininkų gali būti ne Krašto žmonės. Išimtis dar gali daryti Tarybos prezidentas.

27. Krašto turtai tenka arba Lietuvos Respublikai, arba Krašto autonomijai sulyg par. 8 ir 9.

28. Senos krašto skolos ir naštos imamos ant savęs Lietuvos Respublikos.

29. Pajamos tenka Lietuvos Respublikai, arba Krašto autonomijai par. 8 ir 9. Akčyžės nuo prekių, suvartotų Krašte, tenka Klaipėdos kraštui. Muitų dalis skiriama Klaipėdos kraštui sulyg gyventojų skaičiaus.

31. Lietuvių ir vokiečių kalbos turi lygias teises. Jas privalo mokėti visi krašto valdininkai ir tarnautojai.

33. Šių dėsnių pakeitimas gali būti padarytas dviejų-trečdalių visų Krašto Tarybos atstovų nutarimu.

BIRŽAI.

Šių metų liepos mėn. 21 d. Stockholme prasideda II pasaulinis baptistų sąjungos kongresas, kuris tęsis iki liepos mėn. 28 d. Lietuvoje yra apie 500 baptistų, gi Biržų apylinkėje priklausančių tai tikybai yra tik 8 žmonės. Lietuvos baptistai irgi mano siųsti Stockholman savo atstovą.

— Biržų žemės Ukio dr-ja nutarė steigti Biržuose žemės Ukio kursus. Jie prasidėsią kovo mėn. pabaigoje. Kursų programon įeina gyvulininkystė, sodininkystė ir žemdirbystė. Pamokas dėstys specialistai, bus demonstruojamos raganinio žibinto pagalba. Kad patogiau kaimiečiams būtų pamokos lankyti, jos bus dėstomos šventadieniais ir turgaus dienomis. Mokslas dovanai.

PARAPIJONYS SUSIPEŠĖ

Tauragė. — Kovo 19 d. evangelikų parapijos susirinkime įvyko kruvinų susirėmimų. Parapijonų dalis jau nuo senai prašo kito klebono, nes esamuoju kun. Vimer'iu nepatenkinti, tatai kovo 19 d. tarp klebono šalininkų ir jo priešininkų, ištikmai į mokytojus. Išlaikė 14 žmonių, kurių tarpe bene 9 lietuviai, būtent Naujokas, Purvynas Jurgis, Purvynas Martynas, Šlopsnys, Staselis, Gavėnis, Paulaitis, Stiga ir Paliokas.

— Klaipėdos vagonų dirbtuvės gavo iš Lietuvos Susisiekimo Ministerijos didelį darbo užsakymą, būtent, dirbti vagonų. Del to į dirbtuves priimama dar 60 naujų darbininkų.

— Kovo 22 d., Vydūno gimimo dieną, Duonelaičio draugija surengė rašytojui pagerbti šventę. Dalyvavo patsai Vydūnas, visi draugijos nariai ir daug svečių. Buvo padaryta Vydūno kūrinių paroda ir suvaidinta vėliausias jo veikalas — "Varpstis."

— Policijos kapitonas p. Jurgaitis, kuris sukilėliams paėmus valdžią ėjo direktoriaus pareigas, dabar yra pakeltas majoro laipsniu ir paskirtas krašto policijos direktoriaus pavaduotoju.

— Kovo 14 d. Priekulės Raudonojo Kryžiaus Skyrius turėjo savo susirinkimą. Narių susirinko nedaug. Nutarta rinkti Velykoms aukas ir jas išdalinti krašto neturtingiesiems.

— Nuo kovo 15 iki 20 d. Klaipėdos uostan atplaukė vienas prekybos laivas, o išplaukė du.

— Nuo kovo 15 iki 20 d. Klaipėdos mieste svetimšalų užmelduota 29 asmens, bedarbių vyrų 197, bedarbių moterų 36.

— Kovo 16 d. Klaipėdoje buvo lietuvių valdininkų visuotinas susirinkimas. Išrinkta komisija, kuri turės vykti Kaunan pasitarti su valdžia del suskirstymo valdininkų kategorijomis ir gavimo Velykoms priedo. Be to pranešta, kad jau įsteigta valdininkams lietuvių kalbos kursai, apie kurių pirmąsias pamokas bus pranešta vėliau. Panašių kursų Šilutėje viena laida mokslą jau pabaigė. Dabar renkama antra.

— Kovo 16 d. Klaipėdos lietuvių sportininkų draugija "Šarūnas" turėjo visuotiną savo susirinkimą. Kiek pasitarus tapo išrinkta naują valdyba, kurion įeina pp. Šugaras, Lacytytė, Glažaitis, Glažė, Trūda, Ermonaitė, Kybrancas ir Lenardas.

— Kovo 20 d. valdžios pranešta, kad Klaipėdos krašto geležkelininkai būsią tęsiami tolyn ir statomi nauji: Klaipėda — Kalotė — Palanga, Klaipėda — Kairinė, Šilutė — Rusnė.

— Klaipėdos žemės ūkio mokykla savo mokslo metu jau baigia kovo 24 d. Tą pat dieną prasideda ir egzaminai baigusiems bei norintiems gauti tos mokyklos atestatą.

— Vyr. Maž. Lietuvos Gelbėjimo Komiteto Informacijų Biuras rengiasi tuojaus išleisti knygą, kurioj būsią nušviečiama Klaipėdos krašto atvadavimo eiga ir jo istorija. Knygos turinys turėsiąs apimti visus paremtus dokumentais atsitikimus ir įvykius nuo gruodžio 18 d. 1902 m., t. y. nuo Gelb. Komiteto įsisteigimo ditnos, iki rinkimų į visos Lietuvos seimą. Knyga būsianti paveiksluota.

KAUNAS

Jau ne kartą spaudoj buvo minima, kad kariamš būtų papigintomis kainomis kinai, teatrai ir t., taip pat buvo kreipta domė Kauno Miesto Valdybai, kad ji sutvarkytų tą reikalą; Bet kaž kodel M. Valdyba nerado reikalingu atkreipti į tai domės ligi šiol nei kariams, nei mokiniams papigintų kinų teatrų nėra. Gal K. M. V. daugiau rūpi sumurzinti iškabų ir gatvių pavadinimai, nuvalyti ji savo posėd. paskiria (visai nereikalingam darbui) 3,000 litų nuvalymui išpeckiojimų.

Visuose kraštuose kinai, teatrai ir tt. yra papigintomis kainomis kareiviams, mokiniams, ten bilietai kainuoja pusiau tiek kiek šiaip piliečiams.

Bet pas mus, Lietuvoje, kažkodel to visai nebojama, rodos, kad jokių palengvinimų kaip kareiviams, taip ir mokiniams nereikalinga būtų daryti. Bet, rodos, reikėtų atsižvelgti į sunkią jų padėtį. Gi, nuo ko tai daugiau priklauso, reiktų pasirūpinti dvasiniu jų penu. Gal pravartu būtų L. Gyn. Kom. iniciatyva šiame reikale.

Š-čių P-nys.

LENKAI ŽIAURIAI ŽUDO IR NELAISVĖN IMA

Alytus. III-23. — "Liet. Žin." kor. — Kovo 19 d. Podlipkių kaimą puldami apsupo mūsų sargybą, kuri susidėjo iš 6 žmonių ir, iš užpakalio užpuolę žiauriausiu būdu juos nužudė: 5 kardais sukapojo ir vieną sunkiai sužeidė, belaisvėn visai neimdami. Daugelis lavonų turi bent po dešimtį durtuvo ar kardo žaizdų.

Šiandien, kovo 23 d. Alytuje bus tų lenkiško žiaurumo aukų laidotuvės.

LIETUVIŲ VEIKALAI LATVIŲ LITERATŪROJE

Ryga. — Pusiauvaldiška Latvijos telegrafo Agentūra "Leta" savo "mažosios bibliotekos" leidinių cikle šiomis dienomis išleido atskirą knygutę A. Vienuolio veikalą "Paskenduolė," pavadintą paskenduolės vardu "Veronika." Veikalą vertė latvių žurnalistas J. Sprogis. Spaudinamas taip pat Lazdynų Pelėdos veikalas "Klajūnas." Be to "Leta" mano netrukus išleisti Biliūno "Liūdną apysaką," o taip pat eilę Žemaitės raštų.

IR VĖL "FAŠISTAI"

Kaunas. — Virbalio Žydų Bendruomenės Taryba yra gavusi iš kokio-tai pasivadinusio "Žydų iškabų nutepimo organizatorium" Grigaičiu laišką, kad sudėtų iki kovo 25 d. dėžutėj po tiltu tarp Virbalio ir Kybartų 100 litų. Tada, girdi, jūsų iškabos bus aplenktos ir neišsmaluotos. Kitaip-gi per Velykas priseisią su jumis, esą, pasielgti kitaip ir turėsite 5 kartus tiek nuostolių. Panaktiniai ir milicija, rašoma tame laiške, mus palaikys. — Tokių pranešimų gavusi ir Vilkaviškio bendruomenė. — (Vertėtų mūsų valdžios agentų dar kartą pasiklausti, ar susektas nors vienas tokis "fašistas," ir ar patrauktas yra atsakomybėn, Skelbiama gi įvairių prasikaltėlių nubaudimai. Ar susilauksime ir mūsų fašistų tokių pagarsinimų? Red.)

NARUŠEVIČIAUS PAREIŠKIMAS ANGLŲ PARLAMENTO KOMISIJOJ

"Reuterio" žiniomis, kovo 22 d. Narušević kalbėjo Anglų žemųjų rūmų prekybos komisijos posėdyje del Anglų prekybos galimybių su Lietuva. Jis pareiškęs, kad Anglija užimanti antrą vietą po Vokietijos pristatymu Lietuvai prekių. Jis ypač pabrėžęs, kad drobių pramonei esanti labai gera proga. Estų ir Latvių atstovai taip pat dalyvavę posėdy.

KLAIPĖDOS ŽINIOS

Kovo 16 d. Klaipėdos mokytojų seminarijoje buvo kvotiBet pas mus, Lietuvoje, kažkodel to visai nebojama, rodos, kad jokių palengvinimų kaip kareiviams, taip ir mokiniams nereikalinga būtų daryti. Bet, rodos, reikėtų atsižvelgti į sunkią jų padėtį. Gi, nuo ko tai daugiau priklauso, reiktų pasirūpinti dvasiniu jų penu. Gal pravartu būtų L. Gyn. Kom. iniciatyva šiame reikale.

Š-čių P-nys.

36 metai,
Nuolatos, nors ir lėtai "Vienybė" progresuoja Vientaučius informuoja.

Iš Lietuvos Operos

Lankiusieji Lietuvos operos artistų koncertus negali atsidžiaugti kaikurių jų sudainuotų dainų gražumu ir juokingumu. Dabar visi gali tų dainų nusipirkti "Vienybės" išleistuvėje.

1. **Stasys,** A. Vanagaičio kompozicija. Kaina 50c. Labai skambi ir juokinga daina vienam balsui (iki f-sharp) ir pianui.

2. **Dul-Dul-Dūdelė.** A. Vanagaičio kompozicija. Kaina 50c. Nėr tokio žmogaus, kuriam ši dainelė nepatiktų. Tinka augštam balsui (iki a)

3. **Oi Neverk, Motušėle!** J. Naujalio kompozicija baritonui, smuikui ir pianui. Kaina $1.00. Tai rimtas ir gražus dalykas, labai tinkamas koncertams.

Užsakymus siųskite adresu

Kam rūpi mūs Lietuvos Tėvynės Gynimo Reikalai, kam brangi mūsų tėvų, brolių, seserų laisvės gynėja Lietuvos Kariumenė, tas tegul sau ir savo giminėms Lietuvoje užsisako 1923 metams savaitinį laikraštį —

— KARYS —

"Karys" rašo ne tik Lietuvos kariumenės reikalais, bet duoda daug žinių iš visos Lietuvos ir iš užsienio.

"Karys" spausdina bendrai lavinančių raštų, kurie svarbu skaityti visiems besišvietiantiems.

"Kary" randasi Lietuvos kariumenės paveikslų, reginių, įvairių apysakų, eilių, juokų ir tt.

"Karys" vienintėlis Lietuvoje laikraštis, kuris rūpinasi jaunuomenės kūno lavinimu ir paduoda daug sporto žinių iš Lietuvos ir užsienio. Sporto skyrių "Kary" veda sportininkai — specialistai.

"Karys" savo metiniams prenumeratoriams duoda dovanai priedą

"Karių Kolendorius" — 1923 m.

Karių Kalendoriuje bus paduota daug specialių žinių.

"Karį" redaguoja Kapitonas Ruseckas, buvęs St. Seimo narys.

"Kario" kaina metams — 2 doleriu, pusei metų — 1 dol. 50c.

Adresas: **Kaunas, Laisvės Alėje 12 Nr. "Kario" redakcija.**

Amerikone! — Pats užsisakyk ir savo giminėms Lietuvoje užsakyk mūs Tėvynės gynėjų laikraštį Karį! Padarysi ir sau ir kitiems naudos!!!

Taupyk Leibelius Brangių Kuponų

Pradėk Dabar Pirkti
MAGNOLIA
ir
STAR PIENĄ

Rašyk bile vienu iš adresų esančių ant kitos leibelių pusės del paveikslaoto davonų katalogo.

„Apsimoka Taupyti Leibelius"

"GYDYTOJAS"

Gydytojo turinys niekad nesensta, todel seni numeriai Gydytojo lyginai yra naudingi ir žinotini, kaip ir nauji

Kas brangina savo sveikatą, tas skaito Gydytoją.

Kas prisiūs 10c, tas gaus pracitų met tris numerius Gydytojo, kurių numerių reguliarė kaina — 75c.

Gydytojas
3310 So. Halsted Str., Chicago, Ill.

1200 ANTRAŠŲ

yra knygoje **"Statybos Įstatymai",** parengtoje St. Seimo nario K. Zubausko. Pirma eina įstatymai, kurių reikia prisilaikyti, kuomet norima pasistatyti Lietuvoje namas, ar jį išrenduoti. O paskui eina tie antrašai, tarpe kurių yra vardai ir pavardės visų St. Seimo atstovų, išdalintų pagal frakcijas, ministerių, akcinių bendrovių antrašai, bankų, fabrikų, daktarų, dantistų, laikraščių, spaustuvių, knygynų, taikos teisėjų, notarų, advokatų ir taip toliau. Žodžiu, gali žinoti kiek kurių profesionalų ir valdininkų yra Lietuvoje ir kur jie gyvena.

Knygos Kaina su Prisiuntimu
— 25c. —

"Vienybė"
193 Grand Street,
Brooklyn, N. Y.

FELJETONAS

Tu Pats Esi Kaltas.

Rašo Šienpjūvėjas

Balandžio septintos dienos rytas. Vos tik dienai prašvitus, išbudau iš miego ir iššokęs iš lovos, skubinai pradėjau rengtis į darbą. Netyčia užkliuvo akis į ant sienos kabantį kalendorių ant kurio buvo užžymėta 7 ir 8 balandžio, kaipo Amerikos Lietuvių pažangiųjų laikraštininkų Visuotino Suvažiavimo dienos. Čia ir pakvietimas guli ant staliuko, kaipo "Vienybės" sandarbininkui.

Kilo dvi viena kitai priešingi minti: kur eit — ar į darbą, ar į suvažiavimą? Žinoma, kad į suvažiavimą! Juk ten bus apkalbėta tiek daug svarbių politikos, kultūros ir podraug visų Lietuvos reikalų.

"Į suvažiavimą, į suvažiavimą," — pati save suokė mano mintis.

Čia vėl kita, anai priešinga mintis, lyg tas nelabasis, į ausį kuždėjo: "Nebūk vėpla! tu privalai eiti į darbą; juk tavęs vieno nebuvimas sustabdys visą dirbtuvę, ir visi darbininkai šį šeštadienį neteks už pusę dienos algą. Į darbą!"

Taip, reikia eiti į darbą — galutinai pats sau nutardamas pasakiau.

Juk ten susivažiuos redaktoriai, leidėjai ir kiti žymūs visuomenės veikėjai ir rašytojai; jie mokslus išėję, jie turi įvairių-įvairiausių naujų sumanymų patiekti suvažiavimui; jie ten ir turi būti.

Bet aš, — ką-gi aš ten paprastas darbininkas veiksiu? Naujų sumanymų, kurių ir aš porą turėjau, seniai mūsų redaktoriai į knygutes užsižymėję kišenėse nešiojasi.

Taip, eisiu į darbą.

Bet vėl lyg kokios nematomos jėgos verčiamas, pasiėmiau pakvietimą, su ta minčia, kad grįždamas iš darbo, gal su spėsiu dalyvauti popietiniame posėdyje.

Dirbti tą dieną baisiai nesisekė. Čia rodosi tau kas į ausį šnibždėte šnibžda: tu padarei didelę klaidą: užuot dalyvauti redaktorių suvažiavime — atėjai į darbą!

— Tu turėjai ten būti. Tu perdaug klaidingai įsivaizdini, kad tu ten esi nereikalingas. Tu sakaisi, kad esi nemokytas, o jie mokyti, jie turi įvairių naujų sumanymų patiekti suvažiavimui, o tu jų neturi. Bet kuo tu kaltas, kad tau neteko laimės tapti mokytu, kad tu neturi ir nesugėbi turėti tokių sumanymų, kaip pats sakaisi, kokius jie turi? Tad, kodelgi neatsimeni to, kad ko tu neturi iš tavęs niekas ir nereikalauna; iš tavęs reikalaunama tik dalyvauti suvažiavime — tai ir viskas! Prie to dar, juk tu esi tų laikraščių skaitytojas, rėmėjas, podraug, sulyg savo išgalės, ir sandarbininkas. Negana to, tu esi taip pat Lietuvos sūnus, kaip kad ir jie tavo broliai, redaktoriai. Tavo priedermė dalyvauti su jais visur ir visada; svarbiausia tavo užduotis — la vintis; prisirengti kad sekančiame laikraštininkų suvažiavime netik, kad būtumei pilnas dalyvis, bet, reikalui esant, galėtumei stoti į jų vietą ir atlikti tą darbą, kokį jie privalėjo, bet nesuspėjo atlikti; tavo priedermė, būti šiandien suvažiavime, o ne dirbtuvėje!...

Tokios ir tam panašios mintys kankino mane. Pagaliaus sulaukėme ir pietų. Aš mečiau į šalį įrankius ir skubinai rengiuosi eiti namo. Tuo tarpu prieina dirbtuvės užveizda ir reikalauna, kad dirbčia iki keturių valandų po pietų, nes, girdi, ir visi darbininkai sutinka iki to laiko dirbti. Aš pareiškiau, kad turiu labai svarbų reikalą, todelei dirbti iki keturių negaliu.

Balandžio septintos dienos rytas. Vos tik dienai prašvitus, išbudau iš miego ir iššokęs iš lovos, skubinai pradėjau rengtis į darbą. Netyčia užkliuvo akis į ant sienos kabantį kalendorių ant kurio buvo užžymėta 7 ir 8 balandžio, kaipo Amerikos Lietuvių pažangiųjų laikraštininkų Visuotino Suvažiavimo dienos. Čia ir pakvietimas guli ant staliuko, kaipo "Vienybės" sandarbininkui.

Kilo dvi viena kitai priešingi minti: kur eit — ar į darbą, ar į suvažiavimą? Žinoma, kad į suvažiavimą! Juk ten bus apkalbėta tiek daug svarbių politikos, kultūros ir podraug visų Lietuvos reikalų.

"Į suvažiavimą, į suvažiavimą," — pati save suokė mano mintis.

Čia vėl kita, anai priešinga mintis, lyg tas nelabasis, į ausį kuždėjo: "Nebūk vėpla! tu privalai eiti į darbą; juk tavęs vieno nebuvimas sustabdys visą dirbtuvę, ir visi darbininkai šį šeštadienį neteks už pusę dienos algą. Į darbą!"

Taip, reikia eiti į darbą — galutinai pats sau nutardamas pasakiau.

Juk ten susivažiuos redaktoriai, leidėjai ir kiti žymūs visuomenės veikėjai ir rašytojai; jie mokslus išėję, jie turi įvairių-įvairiausių naujų sumanymų patiekti suvažiavimui; jie ten ir turi būti.

Bet aš, — ką-gi aš ten paprastas darbininkas veiksiu? Naujų sumanymų, kurių ir aš porą turėjau, seniai mūsų redaktoriai į knygutes užsižymėję kišenėse nešiojasi.

Taip, eisiu į darbą.

Bet vėl lyg kokios nematomos jėgos verčiamas, pasiėmiau pakvietimą, su ta minčia, kad grįždamas iš darbo, gal su spėsiu dalyvauti popietiniame posėdyje.

Dirbti tą dieną baisiai nesisekė. Čia rodosi tau kas į ausį šnibždėte šnibžda: tu padarei didelę klaidą: užuot dalyvauti redaktorių suvažiavime — atėjai į darbą!

— Tu turėjai ten būti. Tu perdaug klaidingai įsivaizdini, kad tu ten esi nereikalingas. Tu sakaisi, kad esi nemokytas, o jie mokyti, jie turi įvairių naujų sumanymų patiekti suvažiavimui, o tu jų neturi. Bet kuo tu kaltas, kad tau neteko laimės tapti mokytu, kad tu neturi ir nesugėbi turėti tokių sumanymų, kaip pats sakaisi, kokius jie turi? Tad, kodelgi neatsimeni to, kad ko tu neturi iš tavęs niekas ir nereikalauna; iš tavęs reikalaunama tik dalyvauti suvažiavime — tai ir viskas! Prie to dar, juk tu esi tų laikraščių skaitytojas, rėmėjas, podraug, sulyg savo išgalės, ir sandarbininkas. Negana to, tu esi taip pat Lietuvos sūnus, kaip kad ir jie tavo broliai, redaktoriai. Tavo priedermė dalyvauti su jais visur ir visada; svarbiausia tavo užduotis — la vintis; prisirengti kad sekančiame laikraštininkų suvažiavime netik, kad būtumei pilnas dalyvis, bet, reikalui esant, galėtumei stoti į jų vietą ir atlikti tą darbą, kokį jie privalėjo, bet nesuspėjo atlikti; tavo priedermė, būti šiandien suvažiavime, o ne dirbtuvėje!...

Tokios ir tam panašios mintys kankino mane. Pagaliaus sulaukėme ir pietų. Aš mečiau į šalį įrankius ir skubinai rengiuosi eiti namo. Tuo tarpu prieina dirbtuvės užveizda ir reikalauna, kad dirbčia iki keturių valandų po pietų, nes, girdi, ir visi darbininkai sutinka iki to laiko dirbti. Aš pareiškiau, kad turiu labai svarbų reikalą, todelei dirbti iki keturių negaliu.

— Jei neatlikęs reikalų atėjai į darbą, tai tu pats esi kaltas — pareiškė man užveizda.

Dirbame iki paskirto laiko. Užbaigęs darbą, iš dirbtuvės bėgu tiesiai "Vienybės" raštinėn, kad dažinojus šį-tą apie suvažiavimą. Įbėgęs raštinėn, randu būrelį vyrų šnekučiuojančių tarp savęs. Be jokių formalumų įsivėliau tarpan jų ir klausiu: Kaipgi išrodo laikraštininkų suvažiavimas, ar skaitlingas, kokis ūpas? ir pats nebepamenu ką daugiaus aš ten klausiau.

— Ar nedalyvavai? — paklausė vienas iš būrelio.

— Ne. — neaiškiai atsakiau.

— Tu pats esi kaltas — atsakė antras.

Jis sako tiesą — pamąsčiau sau; juk aš pats ir esu tame kaltas.

Atsisveikinęs su būreliu išėjau namo. Ant rytojaus, tai yra Balandžio 8 d. rytas nešaltas ir smagus; tik lietutis savo smulkučiais lašeliais, kaip klebonas krapylu krapijo, ir gatvės šlapios.

Bet ką jis reiškia! Apsirengiau ir pats pirmutinis atsidūriau Tony Hotel svetainėje. Čia tuoj ateina ir daugiaus svečių, ir dar daugiaus. Pasisveikinam su draugais ir pažįstamais. Čia vėl ateina moterys, merginos, mūsų veikėjos-rašytojos. Čia ateina "Vienybės" redaktorius su svečiais; tarp kurių matėsi "Tėvynės" redaktorius, "Sandaros" — ir kiti visuomenės veikėjai ir rašytojai. Ir taip, bematant prisirinko pilna Tony Hotel svetainė. Visų ūpas pakilęs. Visi linksmūs. Kiekvieno maloni šypsa ant lūpų. Rodėsi, kad jie čion susirinko į pokylį, o ne į darbą, kokį sau turi užsibrėžę dirbti.

Pirmininkas pakviečia visus prie tvarkos ir prasideda posėdis. Kalba vienas iš redaktorių: jo kalba aiški, turtinga, suprantama. Jo sakiniai rišasi vienas su kitu, tarsi koki grandinė ir nusitiesia kur ten toli-toli, mūsų ateitin; ten apsistoja ir gvildena ateities reikalus su kuriais gyvenant mums visiems reikės susitikti. Išlukštinus iš kevalų svarbesnius ateities klausimus, vėl grįžta prie dabarties; čia apsistoja ir baigia kalbą. Kalba kitas redaktorius, kalba trečias — visuomenės veikėjas, kalba ketvirtas, penktas, kalba moterys, merginos — kiekvieno kalba turtinga, toje pačioje tėmoje, tik kitokioje prasmėje. Kiekvienas dienotvarkėn įdėtas klausimas svarstomas atskirai. Nesvarstomas, bet tiesiog lukštenamas į mažiausius trupinėlius ir ieškoma rodosi ko ten tokio, su kuo gyvenime reikės mums susidurti.

Ir taip, tokioje tvarkoje, vienas posėdis baigiamas, kitas atidaromas; ir taip tęsiasi per visą dieną, iki vėlyvo vakaro. Dar rodosi nesinorėtų eiti namo; dar rodosi liko daug svarbių neapkalbėtų klausimų; dar ūpas pas visus matosi geras. Dar pilna energijos ir gerų sumanymų pas kiekvieną.

Bet laikas išsibaigia ir turime, kad ir nenoroms, eiti namo.

Gaila, kad pirmos dienos posėdžiuose nedalyvavau; nors — aš pats tame esu kaltas.

Bet ir tu, mielas skaitytojau, pats esi kaltas, jei buvai kviestas į šį suvažiavimą, bet del tokių menkų priežasčių, kaip kad ir aš, jame nedalyvavai!...

Šitas laikraštininkų suvažiavimas ne yra paskutinis mūsų gyvenime; bus jų ir daugiau. Dalyvauk kiekviename, kad vėliaus nereiktų gailėtis ir kiti tau nesakytų: — "Tu pats esi kaltas."

Įsteigtas 1886 m.
VIENYBĖ
DU-KART SAVAITINIS
Utarninkais ir Pėtnyčiomis
METINĖ PRENUMERATA:
Suvienytose Valstijose $3.50
Kanadoje 4.00
Lietuvoje ir kitur 4.50
Prenumerata reikia apmokėti iškaino.
Apie atsakymus klauskit laiške.
Address:
Vienybė Publ. Co., Inc.
193-197 Grand Street,
Brooklyn, N. Y.

Established 1886.
VIENYBĖ
LITHUANIAN SEMI-WEEKLY
Published Tuesdays and Fridays
at Brooklyn, N. Y.
SUBSCRIPTION RATES:
In United States $3.50
Canada 4.00
Other Countries 4.50
Advertising rates on application.
Address:
Vienybė Publ. Co., Inc.
193-197 Grand Street
Brooklyn, N. Y.

REDAKCIJOS STRAIPSNIAI

Ar Lietuvos Kadukai Atidavė Vilnių Lenkams?

Kuomet savieji žmonės už plaukų susirauja, tuomet pašaliniai žmonės pamato ir vienų ir kitų besipešančių ydas, jų būdus, jų ūpus, jų piktumo laipsnį ir visas jų silpniausias ypatybes. Taip dabar išėjo visuomenės aikštėn gerokas pluokštas intrigų, kurios buvo apsupę Vilniaus klausimą, kuomet susipešė "kadukų" (krikščionių demokratų) partijos vadai ir "smetoniniai" pažangiečiai, abiejі netoli vieni nuo kitų bėgę kadukai, tiktai susivaržę politikoje, kad gauti viršesnes Lietuvos valdžioje vietas.

Tas ką "smetoninis" prof. Voldemaras iškelia "Krašto Balso" nr. 66, jau negalės praeiti be rimtos domės Lietuvos visuomenei. Jisai nei daugiau nei mažiau kaip demaskuoja "kadukų" politiką ir nurodo, kad Vilniaus atidavimas lenkams buvo senai valdžios sferose žinomas, tiktai slepiamas nuo visuomenės akių. Tur būt delto, kad Lietuvos visuomenė nesukiltų taip, kaip buvo sukilusi prieš bandomą Galvanausko peršmugeliuoti aną nelemtąjį vergybos momentą — Hymanso projektą. Galvanauskui ir kitiems "kadukų" lyderiams tur būt neprisimiršo tas incidentas su bomba...

Voldemaras labai knisus džentelmonas, todel jisai štai ką iškasė. Kaip žinoma buvo visuomenei ir kaip buvo pranešta amerikiečiams, Ambasadorių Taryba buvusi išsprendusi Vilniaus klausimą visai Lietuvos vyriausybės neatsiklausus, taigi jokiems delegatams iš Lietuvos pusės nedalyvaujant. Delto mes čia Amerikoje ir kėlėme triukšmą prieš Santarvę, kad tokiuo žvėrišku būdu, visai be Lietuvos žinios, čmė ir išplėšė Vilnių ir jį atidavė lenkams banditams. Taip ir Lietuvos vyriausybė nieko visuomenei nepaaiškino, ar ji toje Ambasadorių Konferencijoje dalyvavo, ar nedalyvavo. Ji atrodė pasiviška ir lengvai leido visuomenei kalbėti, rašyti ir šaukti ant Santarvės, kad be lietuvių žinios šitas biaurus žygis tapo atliktas. Anot Voldemaro: "Nei "Eltą", nei koks kitas valdžios organas visai nieko nesakė, kad kas būtų buvęs įgaliotas derėtis sienų su Lenkija klausimu. Taigi iš to išvedama, kad Lenkijai pripažintas Vilnius visai be mūsų valdžios žinios."

Bet ta pati "Elta" čmė ir prasišnekėjo, darydama peržvalgą lenkų laikraščių. Ji imdama žinią iš "Kur. Polski" štai kokią žinią išpoškino: "Ambasadorių konferencijos paskirtoji medžiagai priruošti komisija savo posėdy leido kalbėti lietuvių atstovui ir tuo būdu turėjo progos susipažinti su Kauno nuomone Vilniaus klausimo sprendime." Prie šito Voldemaras priduria: "Jeigu taip yra, tai ne be žinios mūsų valdžios vesta valstybinė siena tarp Lietuvos ir Lenkijos. Lenkų laikraštis net nurodo, kokių sienų Lietuvos atstovas reikalavęs. Kaip čia dabar supratus šis mūsų valdžios dalyvavimas klausimo sprendime?"

Į šitą klausimą dalinai atsako tas pats Voldemaras. Jisai nurodo, kad Ambasadorių Taryba buvusi "abiejų valdžių" (Lietuvos ir Lenkijos) prašyta išvesti sienas, ir kad tik tuo pasiremdama ji šitas sienas ir išvedusi. Galvanauskas ištikrųjų buvęs kadai tai prašęs sienas išvesti, bet nieko neminėjęs, kokių sienų Lietuva dabar reikalauja. Kuomet šito nebuvo minėta, tai Ambasadorių Taryba ir išvedė sienas savotiškai, tai yra lenkų naudai ir dar priedan su Vilniumi.

Svarbiausi dalis yra sekančiame Voldemaro pasakyme:

"Viena aišku: mūsų valdžia kai kuriuos svarbiausius daiktus slepia nuo visuomenės, ir mes sužinome apie juos tik pripuolamai ir iš kitų šaltinių. Nekalbant apie atstovą sienų komisijoje, tik iš įstatymo projekto, kurs buvo paleistame Seime, apie Vilniaus Vyskupijos padalinima, mes sužinojome, kad ruošiama nuolatinė siena nuo Vilniaus, ir tai ne aliantų rankomis, bet *mūsiškių krikščionių demokratų*" (mūsų pabraukta).

"Pasirodo, kad tuo reikalu besirūpinama beveik visi jau metai. Dar esant p. Galvanauskui Genujoje Vilniaus Vyskupijos padalinimo projektas buvo jau paruoštas. P. Bizauskas buvo nusivežęs reikalingus šiam klausimui raštus.

"Yra ir kitų žymių, kad krikščionių valdžia sutiko išanksto priimti Valstybinę sieną, kur Vilnius paliekama lenkam. Tada mes turėtum jau ne apsigavimą, bet visuomenės prigavimą."

Dokumentai renkasi labai svarbūs mūsų istorijai ir jie visi prikišamai rodo "kadukų" partijai, kaip sužinai jie dalyvavo tokioje didelėje tautos pražangoje, kaip atidavime lenkams Vilniaus. Ir gal netoli ta diena, kad vardas "krikščionys demokratai" Lietuvoje bus synonimu "Vilniaus pardavikai."

PERŽVALGA

Areštuoja rojaus skelbėjus.

Valdžia areštavo du agentu taip vadinamo Kuzbas, kuris yra nuviliojęs ir keletą lietuvių į Rusiją, kur prižadėjo visokių gerybių, bet galų gale nuvažiavę džiaugėsi skūrą išnešę. Areštas įvyko delei skundo tūlo amerikono Doyle iš Louisiana valstijos, kurį Kuzbos agentai nuviliojo į Rusiją, žadėdami duoti 10 nuošimtį iš pelnų tūlos plieno liejyklos. Iš Doyle Kuzbas gi paėmė $1,100, kaipo "šėrą." Valdžia delei to areštavo lu jos vyriausiu agentu ir įkaltino vogime.

Kuzbas, kaip jau sakėme, yra apgavęs ir kelius desėtkus lietuvių darbininkų, priviliotų per mūsų bolševikinę spaudą. Kurie grįžo, tie laimingi, bet dar yra keletas, kurie vargsta Rusijoje ir veržiasi grįžti. Net vienas kitas iš sufanatizuotų bolševikų, rašydami iš tenai, sako, kad tenai nėra nieko kito, jokių kitų gyvenimo pragumų, kaip tik "laisvė darbininkams". Bet ne visiems laisvė badauti, vargti ir vergauti patinka.

—o—

Svarba Klaipėdos susisiekimų

Klaipėda yra ypatingai svarbus kraštas todel, kad per jį eina keletas susisiekimo mazgų. Lietuvos valdžia tą pramatydama, nutarė statyti keletą gelžkelių ir pataisyti esamus kelius. Pavyzdžiu, iš Klaipėdos per Šiaulius galima bus susijungti su Dvinsku, o per ten su Maskva ir Centrale Rusija. Per Kauną, Vilnių, Minską, Molodečną ir Rovno eina tiesus kelias į vidurinį upės Dniepro baseiną, turtingą javais ir kitokiu turtu. O per Smalininkus ir per naujai statomą ir pastatytą gelžkelį Kaunas-Kazlų Rūda-Mariampolė-Alytus eina kelias į Kievą ir žemutinį Dniepro baseiną. Ant šito kelio dar reikia sudurti Varėnų stotį su Lyda. Apart gelžkelių yra dar upių kanalai, kaip Oginskio kanalas, kuris jungia Nemuną su Dniepru, o iš Minsko ir Pinsko miškų eina kitas vandens kelias.

Atsižvelgiant į tai nedyvai, kad lenkai smalsinasi prie Klaipėdos. Todel lietuviai turėtų dėti visas pastangas įsistiprinti tenai ir užimti stiprias ekonomines pozicijas.

—o—

Apie Vilniaus praradimą.

Iš Lietuvos laikraščių, tai tik vienas Valdemaro "Krašto Balsas" tinkamai atjautė Ambasadorių Tarybos nuosprendį sutei kiantį Vilnių Lenkijai. Jis išėjo tą dieną su juodais gėdulio apvadais. Valdžios gi oficiozas "Lietuva" tą žinutę visai menkute paskaitė, o įdėjo didelį ant galvį "Kinija pripažino Lietuvą." Kiti laikraščiai irgi tinkamai neįvertino to įvykio. Tas parodo kaip jie atjaučia lietuvių tautos reikalus.

—o—

Smetona atsisakė.

"Krašto Balsas" praneša, kad Smetona atsisakęs eiti pareigas vyriausio Lietuvos komisaro Klaipėdos Kraštui. Priežastis, tai Galvanauskas, prieš kurį Smetona pyksta dar už norą priimti Hymanso projektą. Mat Galvanauskas yra francų orientacijos politikas ir viską varo pagal jų dūdą. Smetona, apsiimdamas komisarauti, pareikalavo kad visos notos Klaipėdos Krašto turi būti ir jam duodamos perskaityti ir kad atsakymai ne būtų duodami be jo pritarimo. Galvanauskas, nors prižadėjo, bet kaipo geras krikšč. dem. principų išpažintojas, nepildė. Paskui, Smetona tikėjosi, kad jis bus paskirtas galva delegacijos, kuri vyksta Paryžiun tartis su aliantais apie detalius Klaipėdos pridėjimo prie Lietuvos. Bet Galvanauskas, kuriam kaip tik šiuo laiku per šilta pasidarė Lietuvoje, irgi išlindo priekyn ir pats nuvažiavo. Kaipo premjeras jis turi vadovauti ir Smetonai lieka užkampis. Del to jis ir įteikė savo rezignaciją. Nežiūrint jo blogumų, visgi Smetona yra grynas lietuvis ir kaipo tokis labiau patikėtinas negu Galvanauskas. Todel jo rezignacija tenka apgailėti.

—o—

Pradeda atbusti.

Gavome No. 2 "Komunisto", organo Kapsuko apšlubusios komunistų partijos, kuri vadinasi Lietuvos, bet gyvena Smolenske ir Maskvoje. Tenai radome labai teisingą pasakymą, kurį iš rašome Amerikos bolševikams pasiskaityti, ypatingai "Laisvės" redaktoriams, kurie svyruoja patys nežinodami kur:

"būtinai reikia atkreipti didesnė atydžia į partijos teoriją ir marksistinio supratimo gilinimą eilinių narių tarpe. To visuomet trūko mūsų partijai, ir nuo to ji nemaža kentėjo. Da bar šiuo žvilgsniu mes kiek geriau stovime, negu seniau, kadangi jau pradeda atsirast ir pas mūsų draugus reikalo nuodugniau susipažint su marksizmo teorija ir praktika ir vaduotis juo kasdieniniam darbe."

Mes jau senai tą sakėme ir nuodėme komunistams, kad jie nieko konstruktyvio negali nuveikti, delto, kad nežino kas jie esą. ie tik žiūrėdavo ką tau tininkai veikdavo ir darydavo tada viską priešingai. Jei tautininkai pagiria lenkus, tai komunistai ima juos peikti; jei tautininkai juos smerkia, tai ko munistai giria. Tokiu būdu jie puldavo dažnai į labai kvailą padėjimą, delko ir susmuko lietuvių visuomenėje taip, kad kelis sykius turėjo permainyti savo vardus.

—o—

Progresisčių nykimas.

Centro Sekretorė LMPS organizacijos, skelbdama savo apyskaitą, nurodo, kad pernai Sus. prarado 4 kuopas ir 806 nares. Dabar pilnai užsimokėjusių "liampsių" turi 1339. Narių tarpe eina kova del likvidacijos, kadangi viena pusė, visai teisingai, nurodo, kad moterims bolševikuoti atskirai nuo vyrų jie esą. Jie tik žiūrėdavo ką tau das ir pas moteris ir pas vyrus: jie lygiai smerkia šeimyką gyvenimą, namų užlaikymą, gražų apsiėjimą ir vaikų dorą auklėjimą.

LIETUVOS PAGRAŽINIMO DRAUGIJA

Tam tikru atsišaukimu į visuomenę kvieste kviečia vissu: nenaikinti augalų ir švęsti medžių sodinimo šventę. Kiekvienas jaunuolis privalo kas pavasaris pasodinti bent po vieną medelį!

KARALIAUČIAUS MIŠKŲ MUGĖJE

Dalyvauja Lietuvos Miškų departamentas, Lietuvos miškų pramonininkų, ir pirklių sąjunga ir keletas miškų pirklių ir pramonininkų firmų.

Mugė ir paroda tęsiasi nuo kovo 18 iki 22 d.

Kaunas, Jo Praeitis ir Dabartis

Rašo J. J. Nienius.

(Užbaiga)

Gale XVI amžiaus, Kaunas turėjo išvaizdą puikaus didelio miesto. Viename metrašty yra paminėta skaitlinė — apie 80,000 galvų buvę Kaune. Daugybė pirklių, amatninkų svetimtaučių, tankiausiai vokiečių, noriai atsikraustydavo Kaunan; mūsų kunigaikščiai (bajorai) taipgi labai noriai apsigyvendavo gražiame, linksmame mieste. Pirklyba ir amatninkystė kaskart labiau plėtodamiesi, didino Kauniečių gerovę. Liūdija apie tai Antanas Schenebergeras, gydytojas, gyvenęs Lietuvoje pradžioje Septynioliktojo amžiaus. Jis negali atsigėrėti nepaprastai dailum Kauno padėjimu, žmonių mandagumu-svetingumu, gražumu namų-rūmų, platumu gatvių, plėtojimusi pirklybos, ir skanumu midaus del kurio Kaunas plačiai buvo garbinamas.

Netik pirklyba, bet ir apšvieta ėmė plėstis iš Kauno po Lietuvą. Čia dar gale Šešioliktojo amžiaus išpažintojai visokių tikėjimų turėjo savo knygynus ir spaustuves.

Augščiausio laipsnio gerovės Kaunas pasiekė Aštuonioliktame šimtmetyje. Pirklyba jo tuomet siekė milijono dukatų, (dukatas yra vertėje 8 amer. dolarius; reiškia apie 8 milijonai dolarių. Tai gana daug!) milžiniškos sumos tuose laikuose; čia buvo keturios krautuvės, vadinamos faktorijos užrubežinių pirklių — Anglų, Vokiečių, Žuvėdų (švedų) ir Olandų; jos buvo dideliuose mūruose, kurių pamatai matomi iki šiol. Miestą puošė daugybė bažnyčių. Bet kariška audra užėjus ant Lietuvos suardė Kauno gerovę.

1655 metai uždavė skaudų smūgį Kauno gerovei, nes priešų kariumenė sudegino ir išgriovė miestą. Karui pasibaigus nuvargintas miestas pradėjo jau atsigauti, kada jį ištiko nauja nelaimė: 1731 metuose gaisras pavertė į pelenus beveik visą miestą. Nuo to laiko Kauno gyventojams sunku buvo jau atsigriebti, juo labiau, kad Kanalas, iškastas tarpe Nemuno ir Pragaro (Priegel) palengvino pervežimą į Prūsus, pertai Karaliaučius paveržė pirklybą nuo Kauno.

Tokiame tai padėjime Kaunas buvo iki lenkų Stanislovo Poniatowskio viešpatavimo.

Jezuitams sumenkujus, mokslo komisija (rusų viešpatavimu) įsteigė pavietinę mokslainę (gimnaziją) Kaune ir joje mokytojum buvo nekurį laiką (nuo 1819 iki 1823 m.) garsus dainius A. Mickevičius.

Prie pakėlimo Kauniečių gerovės daug prisidėjo lenkų keturmetis seimas. Pirklyba vėl ėmė kilti, ji siekė arti pusės milijono dukatų. Bet senovinė Kauno gerovė jau negalėjo sugrįžti, nes 1794 m. visa Suvalkų rėdyba, tapo priskirta prie Prūsų. Pirma visa Užnemunė liuosai gabeno savo turtus Kaunan perduoti, nes ten nebuvo didelių miestų, dabar gi rubežius tarpe Prūsų ir Rusijos gaišino prekybai.

1800 m. Kauną vėl aplankė didis gaisras, kuris trečią miesto dalį apvertė į pelenus.

1812 m. Francai, pereidami (o ypatingai grįždami iš Rusijos — Maskvos, su Napoleonu priešaky), paliko po savęs žymią pėdsaką; delto Kauno administracija pastatė paminklą ant viešosios aikštės, atminčiai tų nevidonų pergalės, o naujas gaisras galutinai sunaikino Kauną. Kaunas taip sumenkėjo, jog 1817 metuose suskaityta ten tiktai 200 namų. Bet nuo to laiko, kada jis tapo gubernijos miestu, (suprask po Rusų valdžia) ėmė ūmai kilti.

O dar labiau pakilo kuomet rusai ėmė budavoti tvirtovę antroje pusėje 18 šimtmečio; Kaunas buvo apvestas 11 batarėjų ir su 11 portų; taipgi buvi tuose laikuose gerai apginkluotas nuo vakarinės Europos.

Kuomet kilus pasauliniui karui Kaunas buvo viena iš stipriausių tvirtovių nuo vokiečių užpuolimo, stalga vokiečiams sumušus rusus Mozūrijos ežeruose su Hindenbergu priešakyje, rusų kariumenė, bėgdama į Maskvą, apie Kauno tvirtovę visai užmiršo; tvirtovė liko tik per rusų kariumenę kur ne kur suardyta, o miestas, galima sakyti, visai nieko nenukentė.

Dabar Kaunas yra laikinoji Lietuvos sostinė ir priguli prie didžiausių ir svarbiausių Lietuvos miestų. Padėjimas jo yra labai geras; guli Kaunas klonyje prie upių Nemuno ir Nerio, prie gelžkelio tarpe Petrapilio ir Varšuvos-Vienos iš vienos pusės, o iš antros — linija tarpe Berlino-Paryžiaus gelžkelio. Yra svarbum pramonės ir pirklybos centru į vakarinę Europą iš Rusijos.

Kaunas yra tiesioginiu susisiekimu su Juodaja jūra per Oginskio kanalą, kur susivienija Nemunas su Pripete, taipgi antras kanalas — Būgo ir Dniepro.

Šiandien apie Kauną žino visas civilizuotas pasaulis, kad yra strategiškai svarbum centru ir yra Lietuvos sostinė. Visų šalių atstovai su savo štabais yra Kaune. Kaunas yra lizdu Lietuvos apšvietos, su Universitetu priešakyje; yra keletas vidurinių mokyklų, gimnazijų bei komercijos mokyklų.

Užtad, dabar Kaunas veda didoką vietinę ir užrubežinę pirklybą, nes jūrių prieplauką gavus, pakilo 50 nuoš. Klaipėda; yra atviros durys į platų pasaulį jūrėmis.

Turiu vieną iš svarbiausių šio straipsnio uždučių nurodyti skaitytojams štai ką.

Pagal visų istorikų, kokie yra rašę apie Kauną ir visos kronikos duoda rezultatą šitokį: 8— prieš — 6. Kaunas yra pabudavotas 1030 mete. Turime už 7 metų sukaktuves 900 metų, vieno iš seniausių Lietuvos miestų.

Plačiai lietuvių inteligentijai ir veikėjams yra laikas rengtis prie to taip prakilnaus darbo, — rengtis su 900 metų sukaktuvėmis, ir parodyti pasauliui, kad ir mes mokame ir turime kuomi pasirodyti iš praeities, kad ir pas mumis yra senovės liekanų, kuriomis gėrimės lygiai su visais.

Man norisi pasiūlyti Lietuvos valdžiai ir visuomenei surengti visasvietinę parodą 1930 metu Kaune ir parodyti tautoms, ko esame ir mes verti.

Tas duos pelno Lietuvos žmonėms, duos ir valdžiai, nes bus darbo prirengimui pavilionų, vietos, o antra visas tas duos iš medžiaginės kaip š kultūrinės pusės naudą neapkainuojamą.

Žinias sėmiau iš visų istorijų, metraščių ei kronikų, kokias galėjau tik gauti čia Amerikoje.

o———o———o

AR ATSIMENI BRANGIOJI?

Ar atsimeni, brangioji,
Kas praėjo nesenai,
Kuomet buvome laimingi,
Kai pavasario žiedai?
Neatsimenu, nenoriu
Aš tai visa prisimint:
Kas praėjo — nebegrįžta,
Negal širdį suramint.
Ar atsimeni, brangioji,
Kai sėdėdam's su tavim,
Karštai spaudžiau baltą ranką
Degdamas meilės ugnim?
Neatsimenu, nenoriu,
Apie tai saldžiai svajot:
Kas praėjo nebegali
Vėl naujai pasikartot.
Ar atsimeni, brangioji,
Tu tas valandas gražias,
Kuomet saulės spinduliuose
Audėme mintis saldžias?
Neatsimenu, nenoriu
Prisimint saldžių sapnų,
Kurie šiandien nebegali
Sugrąžinti tų dienų.
Ar atsimeni, brangioji,
Kai su tavim aš buvau
Ir bažnyčioj prižadėjau
Būti ištikimu tau?
Amžinai tave mylėti
Iš visos savo sielos
Ir niekuomet neapleisti
Ligi karsto valandos?
Tai atsimenu aiškiausiai
Ir ligšiol neužmirštu
Tavo prižadų brangiųjų
Karšta meile surištų.
Tai atsimenu visuomet
Ir labiausiai branginu:
Tu paliksi sieloj mano
Atminimu amžinu.

— J. Naruševičius.

o———o———o

PER...

Per bangas verpetų,
Per būvį audringą,
Per skaitlines metų,
Į būvį vargingą!
Per kalnus augštybių
Į dausas tolybių;
Per beribių plotus,
Eterus miglotus;
Per kalnų augštybes,
Per jūrių platybes
Į laisvės šalelę
Saulėtą žemelę
Bandysiu nulėkti,
Laisvę paregėti,
Nors minčių sparneliais
Jausmų spindulėliais.

Gerkonis. J. Gogelis

Valgyt ir gert ligi soties gali ne visi bet mąstyti apie tai gali aliai vienas.

Kad skaityti aš mokėčiau,
Gal tiek vargo nekentėčiau...

BALAND. (APRIL)

Praeitis artis

nius.

ilo 50 nuoš. Klaipėda; yra atvirus
pasaulį jūrėmis.

Turiu vieną iš svarbiausių šio
čių nurodyti skaitytojams štai ką.

Pagal visų istorikų, kokie yra
ir visos kronikos duoda rezultatą
š — 6. Kaunas yra pabudavotas
ime už 7 metų sukaktuves 900
eniausių Lietuvos miestų.

Plačiai lietuvių inteligentijai
laikas rengtis prie to taip
rengtis su 900 metų sukaktuvėmis
asauliui, kad ir mes mokame ir
rodyti iš praeities, kad ir pas
ės liekanų, kuriomis gėrimės
Man norisi pasiūlyti Lietuvos
menei surengti visasvietinę
Kaune ir parodyti tautoms, ko
i.

Tas duos pelno Lietuvos
žiai, nes bus darbo prirengimui
os, o antra visas tas duos iš
ultūrinės pusės naudą neapkainuo
Žinias sėmiau iš visų istorijų,
kronikų, kokias galėjau tik
je.

AR ATSIMENI BRANGIOJI

Ar atsimeni, brangioji,
Kas praėjo nesenai,
Kuomet buvome laimingi,
Kai pavasario žiedai?
Neatsimenu, nenoriu
Aš tai visa prisiminti:
Kas praėjo — nebegrįžta,
Negal širdį suraminti.
Ar atsimeni, brangioji,
Kai sėdėdam's su tavim,
Karštai spaudžiau baltą ranką
Degdamas meilės ugnim'?
Neatsimenu, nenoriu,
Apie tai saldžiai svajot:
Kas praėjo nebegali
Vėl naujai pasikartot.
Ar atsimeni, brangioji,
Tu tas valandas gražias,
Kuomet saulės spinduliuose
Audėme mintis saldžias?
Neatsimenu, nenoriu
Prisiminti saldžių sapnų,
Kurie šiandien nebegali
Sugrąžinti tų dienų.
Ar atsimeni, brangioji,
Kai su tavim aš buvau
Ir bažnyčioj prižadėjau
Būti ištikimu tau?
Amžinai tave mylėti
Iš visos savo sielos
Ir niekuomet neapleisti
Ligi karsto valandos?
Tai atsimenu aiškiausiai
Ir ligšiol neužmirštu
Tavo prižadų brangiųjų
Karšta meile surištų.
Tai atsimenu visuomet
Ir labiausiai branginu:
Tu paliksi sieloj mano
Atminimu amžinu.

— J. Nev

PER...

Per bangas verpetų,
Per būvį audringą,
Per skaitlines metų,
Į būvį vargingą!
Per kalnus augštybių
Į dausas tolybių;
Per beribių plotus,
Eterus miglotus;
Per kalnų augštybes,
Per jūrių platybes
Į laisvės šalelę
Saulėtą žemelę
Bandysiu nulėkti,
Laisvę paregėti,
Nors minčių sparneliais
Jausmų spindulėliais.

is.

algyt ir gert ligi soties gali ne
t mąstyti apie tai gali alinti vis

Kad skaityti aš mokėčiau,
Gal tiek vargo nekentėčiau.

Įvairųs Straipsniai

PENKI LIETUVOS PRALAIMĖJIMAI.

1. Tai Klaipėdos Krašto sąlygų pablogėjimas ir jų priėmimas be kokių rezervų. Tokiu būdu Klaipėdos uosto dalis pasiliko ne Lietuvos Respublikos, bet Santarvės žinioje, ir turėsime šale Respublikos ir vietos valdžių Klaipėdoje dar Santarvininkų komisarą (gal ir lenką?).

2. Vilniaus formalis praradimas.

3. Anglijos visuomenės priešlankumo nustojimas — per Lietuvos vyriausybės netaktingumą (nedavimas atsakymo į Ambasadorių konferencijos pakvietimą Klaipėdos klausimu, netaktingas pasielgimas su suimtaisiais anglų karininkais).

4. Seimo paleidimas ir bandymas valdyti prieš didžiumos gyventojų nusistatymą, nes kr. blokas turėjo tik 38 iš 78 atstovų arba 48,7 nuoš. Šitas eksperimentas duoda blogą pavyzdį kitiems, kad su įstatymais galima nesiskaityti ir elgtis savavališkai.

Jau ir dabar girdėt iš vienos, tai vadinamos, mažumos šalininkų, kad po tokio krikščionių bloko pasielgimo leistina yra ir kitoms grupėms savotiškai fašistiškai nesilaikant įstatymų ir gerų tradicijų elgtis.

Kitu tautų pavyzdžiai rodo, kad toksai nusistatymas gali šaly įsivyraut ir privest prie didelės vidujinės suirutės. Taigi šita krikščionių bloko rizika gali virsti didžiausiu mūsų pralaimėjimu. Ir tuomi tuojaus gali pasinaudoti mūsų kaimynai. Jau laikraščuose buvo nušvesta, kad jei ne krikščionių bloko godumas, tai valdžia buvo galima pas mus sudaryt ir labai tvirta, paremta bent 47 iš 78 balsų (kr. d. frakcija 15, Uk. Sąj. fr. 11, Valst. liaud. fr. 20 — 47), tik krikščionys, sako, bankus gelbėdami nenorėjo to.

Beto neturėdami Seimo ir negalėdami per jį reaguoti į Santarvės sprendimus mes nustojome vieno ginklo toj kovoje.

5. Penktas pralaimėjimas — tai "lietuviško" fašizmo, daugiausiai Darbo Federacijos rūpesniais, įveisimas. Juk tai didžiausias yra valstybei pavojus duoti, ministeriams ąkis užmerkiant, nesubrendėlių grupei daryti be kokios atsakomybės ką — nori su dalies gyventojų asmenimis ir turtu. Juk tie mūsų "fašistai", valdžiai pataikaujant, yra įsitikinę, kad nei Seimas, nei administracija už jų darbus nenubaus jų.

Tai yra teisingumo įstaigų didžiausias diskreditavimas.

Juo blogiau yra, kad panašiai kai krikščioniški fašistai rado jau noro (turime žinių) ir kitos grupės elgtis. Juk tai kvepia perversmais ir naminiu karu.

Ar nepanaši mūsų krikščioniško bloko ir ypač Darbo Federacijos politika į tą naująją mūsų poeziją, kur apart skambesio jokios prasmės nesugaudai, jokios kūrybos ir minties nerandi. Anie poetai visgi gali teisintis, kad jų eilės tik popierą darko ir kad jie dar daugiausiai iš pusbernių neišaugę. Bet kuom pateisins savo, taip tariant, ura — ar valio politika, krikščionių blokas? Kodel jisai pasiduoda savo mažamoksliams šalininkams? R. U.

("Liet. Žinios")

KLERIKALAI SAVO DIENAS ATGYVENO.

Rašo Vuosinta

Šių dienų atsitikimams prisižiūrint, reikia pasikoktėti krikščionių demokratų valdymu. Lietuvos Respublikos, ir visai ne krikščionims dėka už išgavimą Lietuvai laisvės, bet pažangiesiams veikėjams ir liaudžiai, kuri rėmė pažangiųjų žygius.

Prieš besikuriant valstybei, jau tuomet klerikalai, priešakyje su vyskupu Karevičium, tūpčiojo apie Vokietijos junkerius, idant įvedus Lietuvon monarkinę valdžią. Jau tas vien parodė, kaip jie rūpinosi Lietuvos laisve ir neprigulmybe. Po to jie irgi nesnaudė. Iškovojus neprigulmybę, klerikalai it smala ver žėsi prie valstybės vairo. Mat tas jiems buvo prieinama: bažnyčioj per sakyklą, per išpažintį, skiepino tamsiems žmoneliams idėją šalinimosi nuo laisvesnių žmonių. Rinkimų laiku obalsius skelbė gražius: bežemiams ir mažažemiams žemės duos, dvarus konfiskuos, ponus išvys į Lenkiją; karo nuteriotiems, medžių trioboms pasistatyti duos. Laisvė žodžio ir susirinkimų. Atims Vilnių, Gardiną, Suvalkus, ir Prūsų Lietuvą suvienys.

Ar tie prižadėjimai išpildyti? Ne. Lietuvos žemės tebėra ponų rankose, piliečiai ir šiandien t bevergauja ponams už kąsnį juodos duonos. Kas nežino, kad jie įvedė Lietuvoj vergiją sykiu su šventos "vieros" priedanga, kad šimtmečius kentėjo mūsų tauta? O dabar vėl tie lenkiški perai klerikalai daro žygius užtraukti lenkišką jungą, vėl pavergti mūsų šalį, užginti prigimtą kalbą, taip kaip lenkai dabar jau užgrobtuose kraštuose yra padarę! Klerikalai veda visai pragaištingą politiką, per kurią prakišo Vilnių, įleido į Nemuną lenkišką žuvį pro Klaipėdą — gelžkeliais ir keliais lenkams tampa laisvas kelias per Lietuvos žemę. Iškovota Lietuvos neprigulmybė jau kaip ir pražūdyta. Jeigu dar laimės šiuose rinkimuose klerikalai, tai užbaigs savo judošišką darbą, pražūdydami mūsų šalį ir atiduodami ją lenkų globon.

Del pavyzdžio paimsime, kaip kiti gina savo valstybės gyvavimą ir nepriklausomybę. Tokių panašių į mūsų klerikalus yra sultonas: Turkiją visą buvo pavedęs Anglijai ir Francijai. Bet čionai išėjo aikštėn tokie savo tautos mylėtojai, kaip Angoros kemalistai, jie pasistatė prieš anglus ir francus, gynės didvyriškai, o pardaviką sultoną pasiuntė ten, kur jam vieta. Turkijai vėl lemta gyvuoti kaip ir kitom valstybėm. Kas gina tautos teises ir gyvybę, tas didvyris; bet kurie nuolankauja, tai vergai.

Žinoma, mūsų šalies sąlygos skiriasi nuo kitų šalių tuomi, kad mes brangiausį dedame ant ūkio, su kuriuo turime versties. Nors mūsų ūkės yra atsilikęs, bet mes turime derlingas žemes. Prie gerų apystovų ir kitokios tvarkos galima ūkis pakelti ir gyventi savistoviai niekeno malonės nereikalaujant. Mes su kaimynėm valstybėm ve sime prekybą ant tiek ant kiek mum bus reikalinga — mainydami javus ant mums reikalingų gaminimo įrankių. Nes mes neturim geležies, anglies ir kitokių gamtos turtų. Taigi mum turi būt brangu susiartinti su ta valstybe, kuri viso to turėtų pakankamai.

Kokios mums reikia valdžios? Pirmiausia mums reikia turėti progresyviška valdžią, kad jinai atskirtų bažnyčią nuo valstybės, kuri gvarantuotų laisvę žodžio ir susirinkimų; toki tik valdžia gali susidaryti iš vidurinės sriovės — tautininkų.

Klerikalai visko žadėjo, o nieko nedavė Lietuvos liaudžiai; jie, tikrai galima sakyti, žlugo savo meluose. Laimėt yra lemta mums dabar, nes aš tą permačiau dar būdamas Lietuvoje. Bet mes čion Amerikoj turėtume truputį sukrusit ir padėti Lietuvos žmonėms, idant tos prošvaistės aušra pilnai patekėtų ir šituose rinkimuose būtų užtikrintas vidurinės sriovės laimėjimas. Delto reikia rinkti pinigus politikos agitacijai už Tėvynės gynėjus Valstiečius Liaudininkus.

Laiškai iš Banidtų Pafrontės.

(Kaip lenkai kankina lietuvius)

I.

Guronys, Sausio 21. — Brangus broleli! Dievas žino ko mes prigyvensim prie tų krakodilių, lenkų partizanų, nes jie vis dar nepaliauja žmones plėšę. Sausio 17 d. buvo atėję lenkai į Lipliūnų kaimą, 9 pėsti, o 6 raiti atjojo. Kai-kuriuos ūkininkus sumušė, užmušė dvi karvi, 4 nupenėtas kiaules, ir šiaip prisiplėšę drabužių, visokių baltinių ir ko tik nepapuolė, prisikrovė į septynius vežimus ir tą visą lietuvių lobį sau pasigabeno.

Sausio 10 d. Gerdašių kaimą taip pat apiplėšė, grobė viską ką galėjo, ir sykiu 3 kiaules išsivarė. O vakar, Sausio 20 d. tai Krivonyse atnešė įsakymus šitiems visiems kaimam, kaip: Norkūnų, Guronių, Diržų, duoti rekvizicijas, prie to kaimam: Lipliūnų, Gerdašių ir Krivonių eiti visiem į stuikas. Guronių kaimui įsakė pristatyti 25 pūdus šieno, kurį vakar ir išsivežė. Kadangi per Ančią upelę negalėjo pervežti, tai įsakė Guronių vyram, kad šiandien ateitų to šieno nešioti. Nors šiandien šventė ir lenkai skaitosi katalikais, bet lietuvius vadina "pagonais," taigi jie galį ir šventą dieną lenkų naudai dirbti!

Žinai broleli, kad prie tokių aplinkybių nebeima noras nė kas dirbus. Tėvukas vaikščioja, bet dirbti nebegali; jisai iš neramumo daugiau vaikščioja po svetimus, negu namie būna. O mes likę, tai tik drebam visi ir — viskas. Dar negirdėti jokio gerumo, ir kaip bus toliau, tai Dievas žino. Maž ir jūs ką Amerikoje girdite apie šitą kampelį, tai atrašykite.

Tavo sesuo.

II.

Guronys, Sausio 26. — Brangus broleli! Lenkai vis dar mumis tebekankina, kaip įmanydami, ir nematyt jokios permainos. Kai tu, broliuk, persiskyrei su mumis, tai jau 4 kartus lenkai mus rekvizavo. Gruodžio 15 d. iš vakaro įsakė, kad pristatytum 10 pudų avižų. Dar nesugryžo nuvežę avižas, jau atsiuntė kitą įsakymą, kad Gruodžio 16 d. pristatytum 12 pūdų rugių ir juodus kailinius. Ant įsakymų vis buvo grąsinimai, kad "subombarduosim kaimą."

Iš 21-nos prieš 22-rą naktį atėjo į Guronis pas Vaišnorus, ir šaukdami: "Chodce, cholery!" išsivadino visus iš stubos. Paskui moteris vėl įvarė stubon, o tevukui su Antanu liepė greičiau kinkyti arklius ir vežti juos į Varviškį. Kai pakinkė arklius, tai prisakė, kad duotų penimius kiaulius. Bet nuėję pasižiūrėti kiaulių, jiems pasirodė, kad permažos, todel įsakė, kad duotų 2 pūdų lašinių. Kadangi lašinių neturėta, tai jie iš ieškojo, visur išvertė: kluonuose, tvartuose, stuboje, ant stubos, užsidegę balanas, bet nieko nerado. Tada vėl prisakė, kad duotų 12 pūdų rugių ir 2 pudu žirnių. Bet čionai tų grūdų kultų neturėta, o į kaimą skolintis neišleido, tai avižų maišą prisėmė ir tėvykus nuvežė Sventijanskon. Ačiu Dievui, dar kad jį paleido sugrįžti!

Sausio 23 buvo atėję į Krivonių kaimą; paėmė dvi dideles kiaules ir vieną avį; norėjo eiti į Guronis, bet tik kortelę parašė, kad pristatytų 30 pudų bulvių. Tai vakar nuvežė bulves ir dar sakė, kad ateisią daugiau kailinių gauti. Norkūnų kaimui prisakė 4 kailinius pristatyti. Tai matai, broleli, po kiek daug prisakė visiems kaimams.

Jutronių, Kuolainių, Šapuvų, Juškonių (šitie kaimai jau Lietuvos pusėj) ir daug kitų kaimų jau apiplėšė lenkai. Mizerių kaimo 6 vyrus buvo paėmę; juos sumušė, kvosdami, ar jie nėsą šauliai, ir dvi savaiti palaikę, 5 iš jų paleido, o Jurkoniuko nepaleido (Jurkoniukas yra amerikietis ir šaulys).

Dar Gruodžio 13 d. buvo užpuolę Kučiūnų bažnytkiemį; tenai 7 gyventojus užmušė, o 4 sunkiai sužeidė, ir 12 arklių paėmė. Tenai paliko kraujus ir ašaras nekaltų. Gerdašiam, Lipliūnam, Krivonim ir k. prisakė, kad balnus pristatytų; tai pirko ir turėjo pristatyti. O lašinių kad užsakys, tai vis po kelis pūdus. Lenkų darbelių jau net ir ant jaučio skūros nesurašytum.

Nelaimingi mes esam ir kaip mes tą iškentėsim! Sausio 1 d. naktį atsislapstė Viktoras Nemantas su 5 milicininkais, tai nuėję Sventojanskan, Vaišnoro Kazio visą šeimyną apdaužė, ar moniką dar paėmė ir nuėjo sau. Sausio 3 d. naktį vėl nuėjo Sventojanskon, paėmė Vaišnoro Kazio paskutinį sūnų Juozuką. Taipgi paėmė ir Ravinsko Kazį, ir nusivarė; bet kur, tai niekas nežino.

Mūsų žmonės taip lenkų įbauginti, kad nebežino ir ko stvertis. Net ir tėvelis prašo tavęs, kad jau neužsiimtum politika ir visuomenės darbais, o tik žiūretum pats savęs ir mūsų. Nes mums tavo darbai ir taip daug kenkia, ir nežinia, ar nueis tas viskas ant gero. Tavo sesuo

III.

Guronys, Vasario 4. — Brangus broleli! Tavo malonų laiškelį apturėjome. Labai labai ačiu. Meldžiam ir daugiau nemiršti, mums rašyti laiškelius ir nors jais raminti mūsų širdeles. Nes niekas jau neramina mūsų širdelės, kai ptik lenkų žandaro kardas ar kulka pataikys į širdį, tai tada suramins ir būsim laimingesni. Dabar mes nelaimingi, ak kaip nelaimingi! Nėr tos dienelės, nėr tos valandėlės, kad nelietum ašarėlių ir nedrebėtų mūsų širdelės nuo žiauriųjų lenkų partizanų. Taigi broleli, mudu mažus motinėlė su pieneliu girdė, bet šimtą sykių verčiau būtų geldelėj prigirdžius ir žemelėj pakavojus...

Jau dabar mes vienos gyvenam savo gimtinėj vietelėj, nes vyrai nebedalaikė ir pabėgo iš savo mylimo kraštelio. Nors jie iš baimės ir pirmiaus būdavo mažai namie laikosi, bet dabar jau visai nesugrįžta. Nes labai įsiuto lenkai, tie krakodiliai.

Sausio 28 d. lenkų vagys puolė Gerdašių kaimą. Tenai buvo nuėję mūsų milicininkų 20 vyrų, tai lenkai su bombomis apsupo visą kaimą ir norėjo padaryti, kaip visur jie daro. Bet milicininkai laikėsi, kiek galėdami, ir kaiman jų neįsileido. Lenkam iš ten pabėgus, milicininkai rado išmėtytų bombų ir vieną arkli su balnu, taipgi ir lenkų kraujo. Dabar kiek sužinojom, kad jų vadas buvęs sužeistas ir du vagys, o vienas už muštas.

Sausio 30 d. lenkai puolė mū-

(Žiūrėk ant 6 p.)

Dabartinė Padėtis Radiumo Pramonės

Rašo H. E. Bishop
(Vedėjas "Radium Co. of Colorado")

(Užbaiga)

Dabartiniu laiku ypatingai daug tyrinėjimų vedama su vėžio liga, kuri yra viena iš bjauriausių ir veik neišgydoma. Su radiumo pagalba jos žygį pirmyn galima sustabdyti, jei neįsisenėjusi. Bet vis dar nieka neišristu kiausimas kaip išvengti jos atsikartojimą. Jei vėžis nepasirodo bėgy dešimts metų, tai galima skaityti ligą išgydytą. Bet dešimts metų yra labai ilgas laikas eksperimentavimo tikslams, ir todel šiuo tarpu vedama įdomus tyrinėjimai vartojant peles ir muses. Skaitoma, jei liga neatsinaujina pelėj į dešimtį savaičių, tai ji išgydyta. Pas muses laikas skaitomas dienomis. Taigi laukiama, kad neužilgo šitie eksperimentai suteiks mums tų žinių, kurių turėtume labai ilgai laukti, jei bandymus darytume su žmonėmis.

Vartojant radiumą medicinoje šiandien yra prisilaikoma dvejopos metodės. Pirmaja radiumas imamas pavyzdie sulfato, sulieto į adatėles, triūbeles ir tobiytėles. Plačiausia vartojamos adatėlės yra 10-ties miligramų nerūdijančio plieno, plonumo pusantro milimetro, o ilgio 29 milimetro (plonumo kaip spilkos galvute ir truputį ilgesnė nei paprasta spilka. — V.) Akutė yra išgręžta ir joje įdedama radiumo sulfatas, aptapintas asbestu. Gydant sita adatėlė įstatoma į kūną kur reikia ir paliekama iki pasidaro užtektinai radiavimo.

Triūbelės daromos iš stiklo. Jos pripildomos radiumu, užraukiamos ir paprastai įdedamos į mažus metalo kapšiukus, kurie įdedami į gydymo vietą. Tobiytėlės yra nerūdijančio plieno, plokščios. Už plieno pabarstoma radiumo druskos ir plienas uždedamas ant odos, kurią norima gydyti.

Tuo būdu gydant, gydytojas privalėtų turėti ant rankų apie šimtą miligramų, kas kainuotų apie $7,500. Visi instrumentai duodami dykai sykiu su radiumu. Radiumas, kuris parduodamas rinkoje gali laikytis savo formoje 1,760 metų. Po to laiko iš šimto gramų teliktų 50.

Antras gydymo būdas vartoja radiumo emanaciją (gazą). Tai yra pirmutinis produktas radiumo suirimo, kaip augščiau buvo kalbėta. Todel reikalinga vartoti kurį nors tirpinį radiumo druskos, kaip bromidą, ir tas tirpinis labai nykšta. Paprastai tą tirpinį pastato į uždarą indą, dėtą į seifą, iš kurio eina triūbelė vedanti prie pumpavimo ir surinkimo aparato. Pagaminimas gazas yra atpumpuojamas čia ir surenkamas į labai plonyčius stiklo vamzdelius. Vamzdeliai užraukiami ant liepsnos, ir statomi kaip ir adatėlės. Skirtumas tik tas, kad adatėlės paskui išimamos, o stiklo vamzdeliai paliekami. Jie praranda 16 nuošimtį radijavimo (spinduliavimo) spėkos per pirmą dieną, 16 nuošimtį kas liko antroje dienoje, ir taip toliau, iki po 30 dienų spinduliavimas visai dingsta.

Imant mažiausią kiekybę del šito metodo gydymo, kartu su emanavimo aparatu ir viskuom, reikėtų užsimokėti apie $40,000. Be to reikia samdyti ekspertas fizikas, kuris gazą gamintų ir jį kolektuotų.

Apart gydymo, radiumo druskos dar vartojamos gaminimui šviečiančio materiolo įvairiems reikalams, kaip va: laikrodėlių veidams, elektros svičiams, ir taip toliau. Kuomet radiumo spinduliai bombarduoja cinko sulfido sudėtinį, tai pasta rasis ima šviesti. Todel jis sumaišomas su kuria nors radiumo druska ir lakeriu ir užtepamas ant paviršio, kurį norima padaryti šviečiančiu. Šitų paviršių gyvenimo ilgis yra nuo dviejų iki dešimts metų, atsižvelgiant į kiekį sudedamos radiumo druskos. Cinko sulfidiniai kristolai nuo bombardavimo patys nyksta, tai kuo didesnis švietimas, tuo trumpesnis jų gyvenimas.

Taigi radiumo ateitis kol-kas glūdi medicinoje ir švietimo šakose. Bet jame tūno milžiniškos energijos spėkos. Ir mokslininkai su juo daug bandymų daro. Taigi sakyti, kad tik vien tuose laukuose jo nauda ir apsirubežiuos, būtų pavojinga. Vertė V.

LAIKRAŠTININKAI IR NAUJOVYBĖ

(Atsišaukimas į Laikraštininkų Suvažiavimą)

Balandžio 3 d., 1923 m

Vid. Sriovės Laikrašt. Susivažiavimui,
Brooklyn, N. Y.

Brangūs Dalyviai: —

Tolios kelionės delei negaliu būti pažangiosios laikraštijos darbuotojų susivažiavime. Bet, skaitydamas jį esant svarbiu, imuosi laišku padaryti vieną pastabą, kuri, manau, ras Tamstų įvertinimą.

Priešakiniais šio susivažiavimo klausimais, suprantama, bus ne tai, prie ko aš išeinu su savo patėmijimu. Betgi aš linkiu Tamstoms paimti domėn ir dailiąją mūsų literatūrą, kurios dėlei aš ir tariu čionai savo žodį.

Mūsų apysaka ir poezija, kurias mes dar skaitome neva geriausia mūsų kūryba, be abejo, yra perdaug toli pasilikę nuo pasaulinės literatūros. Tas lengva matyti bile vienam, sekančiam toliau pažengusių tautų literatūrą ir turinčiam šiek-tiek originalumo.

Keista, betgi, vistiek, šiandien mes dar laikome pirmaeiliais rašytojais tokiuos, kaip Maironis, Jakštas, kuriedu susivaržę eiliavimo taisyklėmis, ir kaip Vaižgantas ir Vincas Krėvė, kurių vienas rašo tokius novelius, kaip buvo rašoma Scotto bei Dickenso laikuose; o antras deklamuoja nudėvėtą liaudies kūrybą. Ir tiems senų palaikų garbintojams, ant nelaimės, mūsų spauda daug prielankesnė, negu jaunesniems rašytojams, kurie bando išeiti su nauju stiliu. Toks gi reiškinys muša naujo ieškančių dvasią ir verčia juos "sekti senuosius" — rašyti apie tai, kaip "sesutė sėja rūtas, grėbia šieną," kaip "jos grėblelis risavotas," kaip "jos sijonas, šimta-kvoldis, stovi jai ant strėnų" ir tt. Bet tokios literatūros gadynė jau pasibaigė kituose kraštuose. Ji turi pasibaigti ir mūsų krašte. Su pasauliu žengiantis skaitytojas mažai besiinteresuoja tuom, kaip "jos skarelė užrišta, kaip sijono kvoldai sutaisyti vieni ant kitų;" jam svarbu, kaip piešiamo asmens siela gyvena. Naujos Gadynės rašytojai gilinasi į žmogaus sielą ir ją vaizduoja. Išoriniai daiktai paliečiami tik tiek, kiek jie yra reikalingi ryškesniam perstatymui psikinio žmogaus gyvenimo.

Tą patį galima pasakyti ir apie eileraščius. Naujos Gadynės poetai yra įsitikinę, kad prisilaikymas tradicinių poezijos taisyklių nėra sveikas, nes saugojimasi ritmo, rimo, bei metro neleidžia dainiui laisvai išsireikšti — jis yra verčiamas dažnai pavartoti netaip atatinkamą žodį, kitą; reikalingą — apleisti, nereikalingą — įdėti, kitą pastatyti į netinkamą vietą. Kaip, pavyzdžiui, da rė Maironis, Jakštas ir net toks talentuotas lyrikas, kaip Margalis.

Lietuvoje Naujos Gadynės rašytojų jau galima priskaityti keletą. Bet amerikiečių lietuvių tarpe mes jų dar neturime. Ir man rodos, kad tas apsireiškia tik todel, kad mūsų amerikiečių spauda jiems labai nepalanki, kad ji dar vis stengiasi palaikyti nykstantį senųjų rašytojų stilių. Pavyzdžiui, A. A. Tulys, kuris kartas nuo karto pasirodo su kuom tokiuo, kas naujo mūsų literatūroje, sutinka daug žumbių sienų, kurios naiko jo energiją. Ir, jei nebūtų Tulys griežtai nusistatęs prie savo tikslo, jis būtų priverstas rašyti "kas patriotiška," "kas morališko", kaip kad esti daugelis kitų.

Tiek pasakius, tikiu, bus aišku, gerbiami dalyviai, kad pažangioji laikraštija turi pasidaryti prielankesnė Naujos Gadynės tvėrėjams, jei ji nori matyti mūsų tautą įėjusią į pasaulinę literatūrą. Ir todel vertėtų šiam susivažiavimui paimti apkalbėjimui, ar nėra būdo, kuriuom būtų galima šaldinti jaunesnius rašytojus nuo pakartojimo senos rašymo lyties ir drąsyti ieškoti ką naujo; tai to, kas jau yra mūsų kaimynuose, bet dar nėra mumyse? Ar nebūtų galima kaip nors sukelti kapitalo išleidimui žurnalo, kuris daugiausiai rūpintūsi auklėjimu Naujos Gadynės literatūros? Čia, rodos, geriausia tas klausimas iškelti.

Linkėdamas Tamstoms nutarti ką tveriančio tame klausime, aš pasilieku

Su gilia pagarba,
A. A. Tulys.

— MARGUMYNAI —

Bostone vienas teisėjas atmetė prašymą dviejų vyrų, kurių pavardės buvo Sorokovič ir Papkevič, norinčių permainyti į Stone ir Parker. Teisėjas atsiremia, kad negerai jie daro slėpdami savo tautybę ar kilmę ir nori atsirekomenduoti, kaipo amerikonai. Todel jiems buvo leista pasivadinti tik Soroco ir Popkin.

Siamo karalius išvertė Šekspiro tragediją "Romeo ir Juliette" į siamiečių kalbą ir išspausdino ši vaidinį su gaidomis bei pastabomis tokių vietų, kurių jisai iš angliško negalėjo gerai išversti.

Amerikoje tapo sutaisyta specialis žemėlapis armijos lakūnams, su pilnu nupiešimu visų kalnų ir klonių Ramaus Vandenyno pakraščių. Palei to kį žemelapį kiekvienas orlaivininkas iš augšto žiūrėdamas pažins, kur jisai randasi, nors būtų nulėkęs į visai nepažįstamą kraštą.

Pastebėta didelis iškeliavimas juodukų iš Pietų valstijų į Amerikos šiaurę. Del šito kilo nuoganda, kad galės sumažėti bovelnos auginimas ir pritrūks bovelnos visoje Amerikoje, kadangi tie juodukai Pietuose prie šito darbo stovi.

Denver, Colo., teisėjas Lindsey paskelbė įdomias vedybų statistikos žinias. Per 1922 m. ant kiekvieno apsivedimo, buvo vienos poros laikinas persiskyrimas (separation); ant kiekvienų dviejų naujai vedusių porų, viena pora padavė prašymą visiškai perskirti. Jis sako, kad bėgiu pereitų ketverių metų apsivedimų suirimai pasidaugino ant 100 nuošimčių.

ŠTARKA

KAS PROTESTUOJA PRIEŠ LENKBERNIZMĄ

Vieną gražų vakarą aš išėjau gatvėn pavaikščiotų. Einu Leonard ties Ten Eyck gatvėmis Brooklyne ir išgirdau žmogų rėkiantį: "šlamštas!" — Klausau, mislinu, kas čia pasidarė tam žmogui? — "Šlamštas!" Na, tas prakeiktas "šlamštas"" Ir koja trept... Pamislinau, jau tam žmogeliui "munšainė" smegeninę visai išgraužė!... Pakeliu augštyn galvą ir klausau... Didelis ergelis svetainėje. Durys atdaros. Aš imu ir užbėgu vienais trepais augštyn paklausytų. Žiūrau prie durų stovi [illegible] ką gyvena ant Scholes St., kuris ir šaukia visa savo gerkle: "drauge, juk tu žinai, kad ta "Vienybė" tai tikras "šlamštas!!" —

Prie stalo sėdi Jonas (ką negyvena ant Scholes St.), mat jis tūlos draugystės sekretorius. Išsiėmė iš kišenės laikraštį "Vienybę" iš vietinių žinių skaito straipsnelį: "Lenkberniu pergalė." — Draugai! Aš rezignuoju iš služ̌bos, nes mane laikraštis "Vienybe" šmeižia — lenkberniu vadina. Jonas (kitas Jonas): "Drauguti, tu būk sekretorium... Mūdu sudėsiva po perkine ir tą "Vienybės" korespondentą patrauksim teisman.

Pirmininkas: "Vyrai! — jūs išgaukite kas tą rašė, o mes jį nubausime!" "Gerai," atsiliepė "Lenkberniai".

Aš per plyšį žiūrėdamas mislinu sau, kogi pykti už pavadinimą "lenkberniu," juk Jonas yra tikras lenko vaikas. Jo tėvas parvežtas į Lietuvą iš Liublino rėdybos į tūlą dvarą vištų bei ančių lesinti. Ponelis, prisikalbėjo prie vietinės lietuvaitės ir apsivedė. Susilaukė net keleto vaikučių. Poneliui nenorint darbo dirbti, lietuvaitei reikėjo savo rankų darbu maitinti visa šeimyna. Iš ko ir pasimirė dar jauna.

Vadinasi — protestuoja prieš veidrodį. **Kaimynas.**

BAILYS

Aš bijausi pasakyti,
Jogei myliu skaistakytę,
Nes jos vyras, sužinojęs,
Tuoj išlaužytų man kojas.
Raišu būti aš bijausi,
Tad su meile vis slapstausi...
Aš bijau net skaistakytei,
Kad ją myliu, pasakyti,
Jei manęs ji nemylėtų,
Tai žudytis man reikėtų.
O kad aš mirties bijausi,
Tai su meile vis slapstausi.

Špicbukas.

VIS TURKUS MAHOMETAS

Kada turkai šiandien rengiasi prie šventojo karo — katalikų ir kitų krikščionių išnaikinimui, todel yra svarbu žinoti, iš kur tie turkai atsirado. Mahometas gimė 571 metuose po Kristaus, mieste Mecca, Arabijoje, iš pavargusių tėvų. Augo kaip gaėjol ir pastojo gan gabus vyruks. Jam paaugėjus, Abisinijoje tęsėsi tikėjimiškas karas tarp Ethijopiškos bažnyčios)pradinės krikščioniškos) ir Romiškos katalikiškos, ką matydamas Mahometas susimanė padaryti trečią tikybą, dar baisesnę, žiauresnę. Jis po vadovyste žydo ir katalikiško kunigo parašė savo Alkoraną su dogma: "Kalavijas yra raktu į dangų ir pragarą. Kuris kris kare, to nuodėmės bus atleistos; jo opos spindės kaip briliantai ir kvepės kaip... " Jis gerbė Kristų kaipo Didį Praraką ir šventą žmogų, gimusį iš nekaltos mergelės, nužengusį į dangų, ir ateisiantį atgal išnaikinti anti-kristą. Jis buvo net laikomas geru tolerantu krikščionijos iki, suorganizavęs savo pajiegas, pavergė Arabiją, Palestiną, Phenecija, Syriją, Egiptą ir Persiją, kaip ir rytinę Europą. 1453 metuose pa ėmė Konstantinopolį, Rytų Katalikų bažnyčios sostinę. Kryžiaus karai po vadovyste Romos Papų prieš turkus visur likosi be pasekmių. Mahometas savo pasekėjams yra pažadėjęs laimėtą grobį, ir mergų kiek nori. Danguje-gi vėl mergų su vynu iki nori! Tai tokia yra turkų dogma — tikėjimas su 200,000,000 tikinčiųjų.

Mikas.

LAIŠKAI IŠ BANDITŲ PAFRONTĖS.

(Tąsa nuo 5 p.)

sų kaimelį; kadangi milicininkų nebuvo, tai apiplėšė aprabavojo, užmušė dvi kiaules paršingas, baltinių kur tik rado, ir šlapius pasiėmė; grobė kailinius, pirštines, pančekas, audeklus ir tt. Mūsų mažai ko paėmė, nes nieko nerado. Vis keikė, kad iškavojom. O dar pikčiaus, kad nebuvo padvadų jiem vežti viską.

Vasario 1 d. Norkūnus aprabavojo; paėmė viską, net ir moterų visokius rūbus. Jonukui nuo pečių kailinius nuvilko. Levuliui Jonuį nuavė batus ir arklį paėmė. Gavučio karvę ir kiaules užsimušė ir važiavo linksmi. O tuom sykiu važiavo Jančiulių kaimo 8 padvados nuvežę milicininkus į Gerdašius. Padvados važiavo nuo Krivonių, o jie ėjo per girias į Sventojanską Kad išsipylė grandinė šaudyti ir vytis padvadas! žmoneliai nesuspėjo pabėgti, vos tik trys padvados išspruko, 1 arklį užmušė ant vietos, 2 sužeidė, o 5 arklius paėmė. Su tom padvadom važiavo du milicininkai, ir tuos sužeidė. Kaip tik išspruko nors gyvi, vienas Vaišnorukas iš Kapčiamiesčio, o kitas viršininkas, pavardės nežinau. Jie taipgi buvo sunkiai sužeisti.

Kaip tik išlikom ir mes gyvi, nes sušaudė vėl ir sienas ir paveikslus. Popežiaus paveikslą trys kulkos perėjo, taip pat langus pagurino.

Vasario 1 d. vėl puolė Gerdašius, bet jau milicija neatsilaikė ir išbėgiojo. Tai lenkai sueję padarė pustynes, išrubavojo ir ten jau nieko neliko. Radę seną žmogų, Būdelį, jį peršovė per krūtinę; bet dar buvo gyvas. Gerdašių ir Lipliūnų visi išsikraustė. Krivonių vyrai išbėgiojo ir Guronių nekurie.

Vasario 3 d. lenkai aprubavojo Krivonių kaimą, taip pat viską plėšė, net paskutines kiaules užmušė. Vaikus nurengė ir kepurukes nuiminėjo ir paėmė.

Brangus mūsų! Tai tu laimingas, kad čia ne esi! Kodel mes tokie nelaimingi? Už ką mes turim taip vargti? Gal jau nėra nė Dievo danguje? Gal to nežino nė kitos šalys, Lietuvos draugės, neitralės zonos gyventojų padėties ir gyvenimo!

Tavo sesuo.

STRAIPSNIS XVI.

Kūdikio Svoris ir Miera.

Tėvai turėtų reguliariškai pavsreti savo kūdikį ir užsirašyti skaitmenis. Per pirmus šešius mėnesus rekomenduojama sverti sykį į savaitę, o paskui du sykiu į mėnesį laike antrųjų metų. Silpnesni kūdikiai reikia sverti dažniau. Sveikas, normalus kūdikis praranda dešimtį a rvienuolika nuošimčių, savo svorio dvi dienas po gimimui, ir neatgauna iki dešimtos dienos.

Tolimesnis slūgimas svorio po antrajai dienai parodo, kad kūdikis reikalauja daugiau maisto, negu jam krūtys suteikia.

Abelnai kūdikis pabaigoje pirmų metų sveria tris sykius daugiau, negu svėrė gimęs. Kas savaitę sveikas, normalus kūdikis, paprastai, įgyja nuo keturių iki šešių uncijų svorio. Abelnas augštis gimusio kūdikio svyruoja tarp 16 ir 24 colių, o svoris tarp šešių ir aštuonių svarų. Vyriški paprastai sveria pusė ar trys ketvirtadaliai svaro daugiau, negu mergaitės.

Kūdikio svoris ypatingai didėjas bėgy pirmųjų dviejų svaičių. Po to, iki penkto mėnesio ūgio didėjimas eina laipsniškai, kuris tęsinsi, nors jau nebetaip sparčiai, iki metų galo. Bėgy antrųjų metų kūdikis paugėja keturius-penkius colius; bėgy trečių, nuo trijų iki keturių colių; bėgy ketvirtų, nuo dviejų iki trijų, o nuo šitų iki vienuoliktų kūdikis veik kasmet paaugėja vieną ar du colių.

Laikotarpis, kuriame kūdikis labiausia auga, yra pirmieji penki jo gyvenimo mėnesiai, ypatingai jis didėja antrame mėnesy, kuriame kūdikis turėtų gauti po šešias ar aštuonias uncijas svorio.

Sekanti lentelė parodo vidutinį svorį kūdikio nuo pat gimimo.

Lentelė rodanti kūdikio vidutinį svorį.

Gimus —	
Berniukas	7.55
Mergaitės	7.16
Trijų mėnesių —	
Berniukai	12.10
Mergaitės	11.60
Šešių mėnesių —	
Berniukai	16.00
Mergaitės	15.5
Dvylikos mėnesių —	
Berniukai	20.5
Mergaitės	19.8
18 mėnesių —	
Berniukai	22.8
Mergaitės	22.0
24 mėnesių —	
Berniukai	26.5
Mergaitės	25.5

Toms motinoms, kurios turi kūdikius, bet jų žindyti negali, rekomenduojama Borden's Eagle Pienas į bonkutes. Tai yra puikiausias pienas ir geriausias cukrus, moksliškai sumaišyti ir prirengti. Borden's Eagle Pienas yra maistas budavojas stiprias kojas ir sveikus kūnus. Jis kūdikiui suteikia svorio, kuris reikalingas sveikatai ir normališkumui. Jis paremtas ir rekomenduojamas gydytojų per 65 metus delei jo nugštos kokybės. Motinos ras, kad ir normališkai sveiki kūdikiai nuolatos nugs ir plėtosis su Eagle Pienu. Jei nežinai kaip vartoti Borden's Eagle Pieną, iškirpk kuponą paskelbimo, kuris telpa mūsų laikraštyt, r prisiųsk jį į The Borden Company, o gausi visai dykai savo kalboje instrukcijas kaip penėti kūdikį bei kitokių svarbių raštų, duodančių informacijų kaip prižiūrėti savę ir kūdikį.

Skaityk šitus straipsnius kas savaitė ir pasidėk ateičiai.

DABAR UŽSIRAŠYK

AMERIKOS LIETUVI

AMERIKOS LIETUVIS, sąvaitinis laikraštis ramių pasiskaitymų, naudingų moksliškų straipsnelių, ir svarbiausių žinių, yra naudingas kiekvienam lietuviui. Kas jį užsirašys lapkričio ar sekančio, gruodžio mėnesio bėgyje, gaus GRAŽIŲ DOVANŲ, knygomis, ir gražų sieninį kalendorių. Užsirašykit dabar, turėsite naudingą laikraštį.

Reikalaujam agentų užrašinėt "Amerikos Lietuvį," pardavinėti knygas ir gražias laiškams popieras.

Laiškus ir pinigus adresuokit taip:

"AMERIKOS LIETUVIS"

15 MILLBURY STR., WORCESTER, MASS.

NAUJIENOS

PIRMAS DIDŽIAUSIAS IR GERIAUSIAS DIENRAŠTIS PASAULYJE

NAUJIENAS leidžia darbo žmonės darbo žmonėm.

NAUJIENŲ Metinė Biznio Knyga ir Almanakas 1923 m. su 20,000 informacijomis dykai tiems, kurie užsiprenumeruos Naujienas.

NAUJIENŲ kaina metams Amerikoje $7.00. Lietuvoje $8.00.

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago, Ill.

JUOZAS GINKUS
Fotografas
499 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Kampas Union Ave., Tel. 1042 Stagg

Fotografnoju Veselijas, Pagrabus, Grupas, Šeimynas ir pavienius. Darbas atsakantis, kainos prieinamos. Kurie myli turėt gražius savo paveikslus, tad kreipkitės pas JUOZĄ GINKŲ, kuris padirba puikius paveikslus, kaip mažus, taip ir didelius visokiom spalvom. Reikale kreipkitės pas Juozą Ginkų

Telphone 2372 Greenpoint.

KO TIK REIKIA Į NAMUS GALI GAUTI PAS

Macys Bros. Furniture Co

Mes parduodame naujausios mados fornišius, kas tik kokio skonio nori. Prekės mažesnės už tuos pačius daigtus, negu kitur.

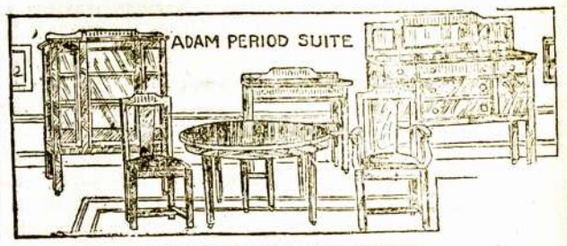

IŠMOKESČIAI LABAI LENGVI
Tiktai $1oo arba $2.oo į savaitę.

Patarnavimas geriausias kiek galima. Pristatomi daigtai tie patys kad ir toli — už dyką ir saugiai. Jeigu jums tuom tarpu nieko nereikia, tai pasiųsk savo prieteliui, jeigu jam gero velini.

MACYS BROS. FURNITURE CO.

198-200 Grand Str. Brooklyn, N. Y.

Šale Comedy Teatro. Tarpe Bedford ir Driggs. Ave.

— S—U—S—T—O—K —
Pamislyk pirma negu užsakysi kitą siūtą!
——PABANDYK——
POLLACK BROS., VYRIŠKUS KRIAUČIUS
13—15 Grand Street Extension, netoli Marcy Ave.
—— Gyvuoja 15 metų ——

Tel. 2320 Greenpoint —:::— Telephone 7867 Main

GRABORIUS
JUOZAS GARŠVA

Mano firma gerai atlieka šekančius darbus: išbalsamuoja ir laidoja mirusius ant visokių kapinių. Pagrabus paruošia nuo paprasčiausių iki prakilniausių. Parsamdo karietas laidotuvėms, veselijoms, krikštynoms ir kitioms pasivažinėjimams.

Viršui minėtais reikalais kreipkitės pas mane, o būsit užganėdinti.

231 Bedford Ave. OFISAI: *264 Front Street*
BROOKLYN, NEW YORK

KELINĖS

Komedija

Sulyg McBrides siužeto — parašė P. Bukšnaitis

ASMENS: —
JONAS, užaugęs jaunikis.
AGĖ, senmergė.
MAGDĖ, taipgi senmergė.
MARIUTĖ, jauna mergina.

PARĖDAI: — Jonas apsiavęs plačiai dryžomis kelinėmis, dėvi trumpus trinyčius ir lengvą skrybėlę. Antroje scenoje apsivilkęs ilga sermėga, iš po kurios matyt pusė blauzdų neuždengtų kelinėmis.
Agė apsirėdžiusi paprastai, senos mados rūbais.
Magdė apsirėdžiusi taippat senoviškai padėvėtais rūbais, prisikišusi žiurstą beveik panašų į Jono kelines.
Mariutė pasirėdžiusi gražiai, moderniškai.

SCENA — Pirmoji scena parodo tuštumą — nieko nėra. Antroji scena — Jono kiemas su virve skersai scenos drapanų džiovinimui. Reikmens — Ragažėlė su vaisiais, Du Bananu, Adata su siūlu.

SCENA I.

JONAS (eina per sceną iš dešinės kairėn, valgydamas bananą. Iš kairės įeina Agė, nešdamosi vaisių ragažėlę. Ji susitinka Joną, jausmingai žiūri į jį ir jo kelines, meiliškai jam šypsosi, bet jis, išdidžiai pažiūrėjęs, nueina sau).

AGĖ (kalba jautriai, meiliai gestuoja). — Aach! Aaach, ach... Mano Jonukas... Koks jis gražus, koks mandagus, išdidus, kai karalaitis. Kaip jis iškilmingai į mane pažiūrėjo! Taip puikiai, mandriai, rodos, kad jis koks policistas, ar gubernatorius... Ir valgė jis kaip gražiai... (Išsiima š ragažėlės bananą). Ak tu banane, banane! Kiek tu saldžių minčių sukeli mano nekaltoje širdelėje! Aš pažiūrėjus į tave tuoj atsimenu, kad mano Jonukas bananą valgydamas nuėjo! (Nulupa bananą, ir meta lupynas vidury scenos). Rodos patį Jonuką laikau, kai nusitveriu šį bananą. Saldu-gardu — ir gana! Ak, Jonuk, Jonuk, kada aš būsiu tavo? O tu turėsi būti mano, nors man ir numirt reikėtų; aš tavęs kitai neatiduosiu.
Da kai mažiukas jis buvo, tai aš vis sakydavau: "Jonuk, ar būsi mano jaunikiu, kai užaugsi?" O jis vis sakydavo: "Teta, aš nenoliu zenytis!" Dabar jis jau taip nesako, nes kur rasi tokį kvailą vyrą, kuris nenorėtų "zenytis?" Tik kad jis labai nedrąsus ir vis gėdisi man pasisakyt, kad jis manes nori. Štai ir dabar: tik pažiūrėjo — ir nuėjo. Reiks man pačiai jam pasipiršti, ir tai šiandien, nes ko gero, gal toji senmergė Magdė jį nuo manęs pavilioti. O, aš jai akis išdraskysiu, jei ji ljs prie mano Jonuko! Kur aš dingčia, netekusi Jonuko? Turėčiau likti senmerge ir, kaip tasai fygos medis avanelijoje, nudžiūti, vaisiaus nedavusi.... Man net graudu darosi, kaip apie tą pamisliju... (Verkšlena). Reik man apsižiūrėt, kad paskui nebūt pervėlu... (Išeina dešinėn).

JONAS (grįžta iš kairės). — Ko čia toji senmergė man po kojų pinasi? Nei iš namų negalima išeiti, jos nesutikus! Daug visokių nereikalingų daiktų Dievas sutvėrė, bet tai sakoma vis savo garbės dėlei. Vienok senmergės, tai visiškai bereikalingai sutvertos: iš jų nei Dievui garbės, nei velniui naudos... (Eidamas užstoja ant banano lupynos ir smarkiai pargriūva).

MAGDĖ (jeina iš kairės ir pamato puolantį Joną). — Ak, mano Jonukas, gal susižeidė? (Greitai pribėgusi, tempia jį už rankos). Jonuk, Joneli, ar nesusimušei ko Ar skauda kur? (Glosto jį).

JONAS (piktai keliasi). — Nieko nesusimušiau, nieko neskauda! Tfiu!! (Išeina šlubuodamas ir keiksnodamas).

MAGDĖ. — Ak, Jonuk, Jonuk! Koks tu gražus, koks tu meilus! (Į publiką). O kaip jis meiliai pažiūrėjo į mane! Man ką tik širdis neiššoko per gerklę iš meilės... Juk mudu vistiek, kaip ir susižiedavę... reikia tik sueit į porą ir... mmmmm... Kokia graži būtų iš mudviejų porelė — kai du balandėliu burkuotuva sau visą amželį. Jonuaks sau rimtas vyras, ne taip, kai koks komunikantistas ar čiučiuliulistas, o ir ne taip kaį koks tautiškininkas, ar kliurkaralas... Jis sau vyras, su niekuo nesusideda, nieko neskaito... toks apsivedęs apie nieką daugiau nemislys, kaip tik apie savo žmoną. O aš — aš ir tokia pat, kaip ir jis! (Vaikščioja pasididžiuodama). Ot tik vargas, kad Jonukas toks nedrąsus: vis bijosi man pasisakyti, kad jis manes nori, o dar kartais ir toji senmergė Agė jį vilioja... Bet jis neteks Agei, nors man prisieitų gyvai į kapą gulti!! Jonukas mano, ir bus mano... bus mano... Reikės jam šiandien stačiai pasakyti, kad laikas mudviem stoti prieš altorių... Graži bus porelė: Jonukas su toms dryžoms kelinėms, o aš su šituo žiurstu... Jukė tos kelinės visai tinka prie šio žiurstu... (Eidama nuo scenos). Šiandien būtinai reikės su Jonuku pasikalbėti... reikės... (Išeina).

(Dar bus)

TŪKSTANČIAI motinų liūdijo naudą Borden's Eagle Pieno kaipo maisto kūdikiams. Gydytojai išrašo ir rekomenduoja Eagle Pieną delto, kad jis saugus, švarus ir stiprinantis maistas kūdikių penėjime.

Jei nežinai kaip vartoti Eagle Pieną, prisiūsk mums šitą paskelbimą ir mes jums pasiūsime penėjimo instrukcijas, Kūdikių Knygą ir kitokias brangias informacijas dykai.

THE BORDEN COMPANY
Borden Bldg., New York

Vienybės Kampelis

A. B. STANKEVIČIUS

KAIP SURANDI "VIENYBĖS" DRAUGUS

Paminėjus visus Baltimorės veikėjus, negalima praleisti pora žodžių nepasakius apie gerb. advokatą V. Laukaitį. Jis yra gimęs Baltimorėje ir nemažai pasidarbavęs prie įkūrimo Lietuvių Svetainės.

Šis Namas atrodo labai puikiai, gal nėkiek neprasčiau už Lietuvos Seimo rūmus. Ši svetainė gali būt turi puikiausį rekordą iš visų lietuviškų svetainių Suv. Valstijose.

Be to, adv. Laukaitis yra daug triūso padėjęs tvėrime Bufros prie šios svetainės, ši Bufra daro didelę apyvartą. Jisai darbuojasi eilėje kitų Baltimorės intelgentų ir tveria šio miesto inteligentų sąryšį. Iš to galima suprasti, kad adv. Laukaitis yra darbštus lietuvis ir savo tautai gero velijantis. Mažai kur girdėtis, kad čia gimę ir pasiekę augštą mokslą taip uoliai darbuotūsi tarpe savo tautiečių lietuvių. Apart to, jis yra mandagus ir simpatiškas žmogus. Vos man tekus susitikti ir pora žodžių pasikalbėti, adv. Laukaitis tuojaus paliko "Vienybės" skaitytoju ir stambum šėrininku, eilėje su kitais Baltimorės vientaučiais stambiais "Vienybės" rėmėjais.

Tas parodo, kad "Vienybė" pradeda sumobilizuoti rimtus ir mokytus žmones, kaip skaitytojus, taip akcininkus-šėrininkus ir savo sandarbininkus.

Aš neturiu tokių malonių žodžių, kaip išreikšti dėkingumą Baltimorės veikėjams, kuriuos jau turėjau progos paminėti ir kurių man neteko paminėti, už jų draugišką pritarimą ir padėjimą mano triūsui Baltimorėje užrašinėjant "Vienybės" Bendrovės šėrus ir renkant skaitytojus Ačiu tiem veikėjam, kurie man prigelbėjo, kiekvienam būreliui, ypač L. A. Kliubo nariams, kurie man teikė visokių patogumų tenai darbuotis.

Geistina būtų, kad taip tvarkiai ir taip stipriai paėmę pavyzdį nuo Baltimoriečių, ir kitos kolonijos gyvuotų tokioje skaisčioje tautinėje dvasioj.

Negaliu taipgi vėl neatkartoti padėkos žodžio ir Baltimorės kriaučių dirbtuvėms, kurių čia yra daug ir kurių savininkai, didelių ir mažų, man leido darbuotis po šapas jų darbo valandomis tarpe savo darbininkų, kas suteikė man progą ir dienomis nesėdėti rankas sudėjus, bet dirbti lietuvių apšvietos labui. Čia reikia pasidžiaugti, kad mūsų tautiečiai įsidrąsinę ir įsikibę į kriaučių biznį, ir tūli labai jau gerai prasigyvenę, o katrie dar nesenai prasidėjo, ir tiems jau šviečia gera ateitis.

A. B. Stankevičius,
"Vienybės" Įgaliotinis

NAUJI ŠĖRININKAI

Kun. J. Gritėnas iš Scranton, Pa. pirko 3 šėrus.

KAIP DARBUOJASI DRAUGAI

Mūsų artimas draugas, Kazimieras Damušas (brooklyniečis), nuvažiavęs viešėtis į Waterbury, Conn., būtinai užrašė "Vienybę" p-niai M. Lizdienei, ir dar du skaitytoju prikalbino ateity užsirašyti.

Kai šitaip kiekvienas mūsų šėrininkas ir skaitytojas, į svečius nuvykęs parvežš tokio "Vienybei" gastinčiaus, tai iki ruduens turėsime lengvai 10,000 naujų skaitytojų.

DARBUOTOJŲ LAIŠKAI

J. O. Širvydas,

Malonus tėvynės sūnau!!!

Širdingai ačiu už pakvietimą dalyvauti laikraštininkų suvažiavime.

Labai mane nustebinote su to kiu užkvietimu, kad ir toks senis dar yra nors kam reikalingas ir yra žinomas tarpe visuomenės.

Teisybė, kada nebuvo dar kam dirbti ant lietuviško pūdymo, aš dirbau kiek galėjau ir tame laike buvau daugiausia sandarbininku "Vienybės Liet." rašydamas iš gyvenimo darbininkų straipsnelius 1896-7 ir 1898 m. Toliaus, kilus socializmo bangai (iš pradžios ėjo kaip sakant drauge su tautiečiais, tie patys buvo ir SLA. nariais ir Tėv. Mylėtojų Dr. nariais), bet tai neilgai taip buvo. Pradėjus viršminėtas Draugijas niekint, o daugiausia norint jų turtus užvaldyti ir praryt, aš nepaspėjau tuomi evoliucijos keliu žengti, pasilikau ant vietos ir po šiai dienai palioviau rašęs į "Vienybę" net ir skaityt buvau palioves. Bet, "Vienybei" sugryžus ton pusėn, kuri ir man yra mąloni, jeigu eis tuomi keliu nesiskirsiu nuo jos.

Scrantono Žinios

PRANEŠIMAS

"Vienybės" Scrantų skyrius, kuris randasi po Nr. 1812 N. Main Av., buvo manęs perkelti ofisą arčiaus prie skvėro, bet kada nebuvo galima rasti patogesnės vietos už dabartinę, tai apsiliko ant tos pačios vietos, ir vėl patarnaus Lietuviam visokiuose reikaluose kaip ir tarnavo ligšiolei.

Prie "Vienybės" skyriaus prisidėjo dar keli pagerinimai, taip kad dabar bus galima inšiūrinti viskas, namai nuo ugnies, gyvastis nuo mirties ir automobiliai ar drabužiai nuo pavogimo.

"Vienybės" skyrių veda dabar W. A. Meškiūnas, kaip ir pirmiaus vedė, ir D. Klinga.

Kurie norite namą pirkti, ar parduoti, visados kreipkitės į "Vienybės" skyrių, o čia jums bus duodami patarimai ir patarnavimas. Ateikite, o jums bus išaiškinta kodel žmogus liekasi nuskriaustu, kada jisai moka randą kitam.

Dabar laikas jau ateiti ir pasiteirauti apie laivakortes, nes jeigu kurie manote važiuoti Lietuvon, tai pavasariais labai daug važiuoja ir geresnes vietas ant laivų gauna tie, kurie pirmiaus užsisako. Atsiimti gimines iš Lietuvos tik dabar yra proga, nes atrodo, kad bus didesnis ateivystės suvaržymas, ir paskui jau bus sunku atsiimti.

Padarymas visokių popierių legališkų del atsiėmimo giminių ir "daviernasčiai"-įgaliojimai čia yra padaromi. Viešas Notaras-Rejentas, kuris randasi čionai duos jums visokius patarimus.

Turime gerus advokatus, kurie ima visokias bylas, ir jums viskas yra išaiškinama jūsų pri gimtoje kalboje.

Su viršiu minėtais reikalais kreipkitės į "Vienybės" skyriaus ofisą. Vedėjai,

Meškiūnas ir Klinga.

MERGAIČIŲ DRAMATINIS VAKARĖLIS

Merginų Draugystė po vardu "Šv. Agnieškos" prie Lietuviškos Tautinės parapijos sulošė vieno veiksmo veikalą "Nesipriešink." Parapijos svetainėje, balandžio 8 dieną. Prie to tapo sulošta trumpas paveikslas iš "John Bambos" gyvenimo; dvi merginos perstatė apie "piršlius" ir draugystės narės padainavo keletą dainų.

Žmonių buvo prisirinkę pilna svetainė, visi tvirtina, kad buvę pilnai užganėdinti; o juokų, tai buvę net perdaug.

Ant galo kun. Grittėnas paaiškino susirinkusiems, kokį gražų pavyzdį Merginų Draugystė rodo mūsų jaunuomenei, kiek naudos joms atneša moralinės ir dvasinės. Prie to merginos lavinasi del puikios ateities, mokinasi darbuotis savo tautos ir Tėvynės. **Rykštė.**

VĖL NAUJI ĮDOMUS PAVEIKSLAI

Sekmadienį Balandžio 22-rą ant 7-nių vakare, Lietuvių Tautinės Parapijos surengimu, bus rodomi krutomi paveikslai Lincoln salėje, ties Main gatvės, Providence. Atsilankiusieji matys istoriją iš darbininkų gyvenimo, užvardintą "Prasikaltėlis" ir — "Ar velnias pergalėjo?" — Gerbiamoji publika esate buvę daug sykių ir matę visokios rūšies krutomų paveikslų, bet panašių, galim iš anksto tvirtinti, neesate matę.

Scrantoniečiai gerai pamena paskutinius krutomus paveikslus "The Victim" ir tie, kurie nebuvo, labai gailėjosi. Taigi vėl yra nauja proga matyti ką nors svarbaus.

Par. Kom.

Palangoje parsiduoda Kurhausas, šiltos ir šaltos maudyklės ir daug vilų. Sužinoti adresu: Kuobikaitė, Palanga, Lithuania. (29-31-33)

---

kti dienraščio "Vienybės". Labai gerai žinoma, kad gera širGeistina būtų greičiaus sulaudžia ir patarimais tik ligonis galima ramint. Laikraštis leisti reikia dolarių. Todel stengkimės, Amerikos lietuviai tautiečiai, sujudinti šįmet visą mūsų išeiviją, kad įkurtum dienraštį.

Su pagarba,

Vincas Pukas,
Chicago, Ill.

Tel. 595 Greenpoint.

Daktaras
J. S. MISEVIČIUS
270 Berry St., B'klyn, N.Y.

Office Hours:
8-10 a.m. 12-2 p.m. 6-8 p.m

PETRAS MAČYS

Parsamdau automobilius del Vestuvių, Krikštynų ir nuvežu prie laivų prieplaukų
TEL. STAGG 1750
Graham Av. and Grand Str.
Brooklyn, N. Y.

Laikrodininkai ir Auksoriai
RAŠKINIS
ir
VOKIETAITIS

Didžiausias pasirinkimas laikrodėlių, žiedų, retežėlių, špilkų, guzikų ir kitokių papuošalų. Ypatingai važiuojantie į Lietuvą rasite didžiausį pasirinkimą nupirkimui puikiausių dovanų savo tėveliams, broliams, seselėms ir draugams. Taisome laikrodžius ir kitus auksinius daiktus; už savo darbą pilnai atsakome. Reikale praome atsilankyti.
141 GRAND ST. B'KLYN, N. Y.

Tikra Lietuviška Duona
kurią kepa
„Garsas" Keptuvė
(Seniausia įstaiga)
Kepa duoną iš ruginių miltų. Taipgi kepamo keiksus, vestuvėms ir kitiems pokiliams. Visuomet kreipkitės su užsakymais prie „Garsas" kepturė. Siunčiame duoną ir į kitus miestus.
W. MASIULEVICH
A. SHRUPSKIS
(Savininkai)
209 Bedford Ave.,
Brooklyn, N. Y. Tel. G'p't. 2876

Oregon 3995 M.
Dr. Ignotas Stankus
1210 SO. BROAD ST.
Philadelphia, Pa.
Lietuvis daktaras-chirurgas
Valandos: Nuo 9 iki 11 A. M.
Nuo 2 ki 4 P. M.
Nuo 7 iki 8 P. M.
Nedėliomis Nuo 10 iki 3 P. M.

SEVEROS GYDUOLĖS UŽLAIKO SEIMYNOS SVEIKATA
Nuo nieztančių išberimų vartojant
SEVERAS ESKO
Antiseptiškas Mostis
Vartojamas nuo niežų, išberimai ir kitokių odinės ligos.
KAINA 50c
Klauskite pas aptiekorius.
W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

CUNARD
LIETUVON PER 10 DIENŲ
Vienintėlis vandeniu kelias Lietuvon per Southamptoną ant Milžinų laivų
AQUITANIA MAURETANIA BERENGARIA
Apleidžia New York kas Utarninką
Greitas persėdis Southamptone
Lietuviai ypatiškai lydėti
Į Piliavą 2-ra kl. $150.00. 3-čia klesa $106.50) Karės taksai atskirai
KELIAUNINKAI IŠ LIETUVOS sėda ant laivo Piliavoj važiuojant į Southamptoną ir ten persėda ant Milžinų laivų. Savaitinė tarnystė.
Greičiausi laivai pasaulyje
Informacijas kaslink kainų ir reikalingų dokumentų del iškalno apmokamų kelauninkų galite gaut nuo bilo agento. Pareikalaukite. Yra vienas jūsų mieste ar apielinkėj.
Cunard Line
25 Broadway,
New York.

STASYS PAUŽA
—:—
UŽLAIKAU VYRIŠKŲ APRĖDALŲ KRAUTUVĘ
Kaip tai:
Skrybėlių, Viršutinių ir apatinių marškinių, Kalnierių, kaklaraiščių, pančekų ir visokių reikalingų vyrams apsirengimui daiktų
—
Reikale prašau atsilankyti
131 GRAND STR.
Brooklyn, N. Y.

ROYAL MAIL
"PATOGUMŲ KELIAS"
Į Europą
Vienos klesos kajutomis garsūs "O" laivai "Orbita" ir "Orduna" duoda smagų kelią į Hamburgą. Laivakortė 2 kl. — $130.
Trečios klesos — $103.50.
Du nauji puikūs laivai "Orca" ir "Ohio" turi 1, 2 ir 3-čią klesas.
ROYAL MAIL STEAM PACKET COMPANY
Sanderson and Son., Inc. Agents
26 Broadway, New York
arba pas vietinius agentus

MOTERU SKYRIUS

KAIP PROTAUJA "KIRVIAKOTĖS"...

Rašo Atgajėlė

Buvęs kadaisiai Lietuvių Moterų Progresiviškas Susivienijimas, kaip jau žinoma, baigia nykti ir jojo narės dabar grynai parsidavė Rusijos reikalams Jos pasiliko "kirviakotės," už kurių yra įsitvėrę gudrūs nenau dėliai Rusijos agentai ir keletą neišmanėlių bobelių ir senmergių vedžioja už nosies ir čiulpia iš jų paskutinius syvus.

Kaip tos nabagės "kirviakotės" protauja, parodo jų beskurstančio laikraštėlio "Darbininkių Balso" pavirtimas į sausas šnektas apie komunizmą, gelbėjimą Rusijos, bobiškų plepalų prieš Lietuvos nepriglumybę. Bet dar geriau bus supranta ma jų protelis, perskaičius iš jų to, persiprašant "laikraščio," sekančią ištrauką. Tenai rašo:

"Vienybės" moterų skyrius geriau tiktų pavadint viduramžių vergių skyrium. Nuo pat to skyriaus įvedimo, jame matosi nurodymai vien tik apie lopšį, pečių ir vyrui vergiškumą. Tame pat skyriuje vyrai bando nurodyt, kad nėra gerų merginų. Tai už jų tokį vergiškumą atlyginimas."

Tai matote, kaip nusiprotavo tos vargšės, kurios savo Tėvynės išsižadėjo ir parsidavė už mazgotes Trockio padų! Džiaug kitės jūs, dvasės ubagaitės, kad pas jus nieko nebeliko galvelėse, kaip tik tušti vėjai. Kurios dar turite kiek sveikų smegenų, tai mes jums štai ką pasakysime.

Mes per Moterų Skyrių "Vbėje" niekuomet neskelbėme tokio vyrams vergiškumo, kaip jūs parsidavėt su dūšia ir kūnu Rusijos žydeliams ir atsižadėjote savo tėvelių ir motinų! Mes kalbame apie lopšį ir pečių nedelto, kad mes tame matytume vergiškumą, bet kad tai yra neišvengtinas dalykas. Kad mes ir jūs turime lopšius, tai niekas nekaltas (juk ir jūs turėsite kuomet lopšius, jei... dar galėsite!). Mes norime, kad būtų švarus ir gražus mūsų lopšelis ir pečius, delto kad kas nors turi ir juos padaryti gražiais ir švariais. Juk vyrai to nepadarys. Mes norime, kad mūsų lopšeliai ir pečiai būtų mūsų pačių globoje, o ne kad ateitų kas kitas pas mūsų vyrus ir padarytų tvarką... Juk tik pas jus, "progresivės," ir veliasi visoki skandalai, pabėgimai su svetimais vyrais, paviliojimai svetimų pačių, glaudimaisi prie svetimų lopšelių ir pečių. Tai jūsų apaštalystės vaisius!...

Protaukite sau sveikos, visų vėjų iščiulptos, dvasės ubagaitės ir eikite dar didesnėn vyrų vergijon, negu kuomet nors moteris buvo.

MOTERŲ IR KUDIKIŲ KUNO SVEIKATA

(Tęsinys)

Į tabako rūkymą, lygiai kaip ir į alkoolio vartojimą, kreipia domės ir J. Gobis, nurodydamas kad mokykloje tatai praktikuoja ne vien vyresniųjų klasių mokiniai, bet juos bezdžioniškai seka ir jaunesnieji. O mes esame pastebėję, kad ir Lietuvos miestų mergaitės perima kitų kraštų ištvirkėlių madą rūkyti. Amerikoje tatai griežtai draudžiama. Kai del bernaičių tai lig 18 metų, o geriausiai būtų, kad visai nevartotų nei nikotino, nei alkoolio, neišskyrus ir alaus bei vyno. Šitie visi dalykai sudaro ir palankias sąlygas seksualiam instinktui ištvirkti.

Per silpnesnius narkotikus reikiai laikyti ir pirktinę arbatą ir kavą, kurių vartojimas igienos atžvilgiu nieku būdu nepateisinamas.

Šviežias ir tyras oras. — Dras Bernackis rašo, kad geras, šviežias (miško bei kalnų) oras yra puiki (gydymo) priemonė, ir be jokių abejojimo šešėlių padeda pačiam organizmui pasveikti. Šiuo atveju, oras yra kur kas tinkamesnė priemonė negu visa krūva aptiekos parengtų preparatų. Ir ištikrųjų, šviežias ir tyras oras daro didelės teigiamos įtakos organizmui. Dareso tyrimai rodo, kad juo daugiau oro gauna kuri nors gemalo dalis, tuo ji intensingiau vystosi.

Mūsų ūkininkų ir darbininkų trobos ir perdėm mokyklos, ventiliacijos ir šildymo atžvilgiu. yra nepatenkinamam stovy. Bet ir visos įstaigos, teatrai, vagonai ir tt. visuomet, gali sakyti, savo blogu, iškvėpuotu ir nikotino dūmų primirkusiu oru daro, žinoma, lėtos bet ištikrųjų, organizmo ardomos įtakos.

Per šilti (augščiau 15C) kam bariai lepina odą ir ją daro lengvai peršalama, ligų priežastim.

Šviesa veikia ir žmogaus psichiką ir fizinę sveikatą (Dudley d'A. Wright) — Higienistas praktikas J. P. Mileris sako, kad oro ir saulės tynės (vonios) naminėmis apystovomis yra tikriausios priemonės sveikatai, gaivumui ir geram nusijautimui padidinti. Saulės šviesa užmuša daugybę bakterijų. Spinduliai padidina maitinimąsi, pagerina kraujo kokybę. Žiemos saulės tynės, itin malonios, kadangi nevargina kaitra, ir itin naudingos, nes tuo laiku jos yra labai reikalingos. Saulės tynės yra priemonė ir prieš nemigą. Tuo būdu (ir vandeniu) užgrūdyta oda gali prisitaikinti prie šilimos, šalčio, sausumo ir drėgnumo, prie mechaninio, cheminio ir elektrinio veiksmo. Todel visai suprantamas J. P. Milerio šauksmas: šalin nuo langų uždangalus. Saulės spindulių ir taip maža! — Saulės ir oro tynėmis karštai pritaria ir mūsiškis d-ras J. Zemgulys, buvęs "Medicinos" redaktorius.

Patartina kiekvienam jaunuoliui (ei) kasdien bent pusvalandį kepintis nuogam prieš saulę. Oro tynės imamos ir kambary nepatogiam orui esant; išsivelkama nuogai ir taip stovima 5 min. iš lėto masiruojant odą, kad neperšaltų. Mažakraujai ir nervingi asmenys tuo būdu užgrudins odą, ir galės eiti prie saulės tynių ir apsipilstymų vandeniu. Del tų dalykų praktikos čia plačiau išsitarti netenka.

(Dar bus)

Savo gražų skatiką,
Nelaikyk jį už dyką:
Duok jam pelną-gerovę —
Dėk į mūsų Bendrovę.
Šėras $10.00.

EKSTRA! NAMŲ PARDAVIMAS

Labai pigiai, su mažu įnešimu ir dideliu pasirinkimu nuo vienos iki 8 ir daugiaus šeimynų namai; taipgi su štorais. Pirkti galit kur tik norite, mieste ir priemiesčiuose. Kas pas mane pirks, tas sutaupys daug pinigų. Meldžiu kreiptis
JOSEPH VASTUNAS
Real Estate Co.
154 Grand Str., Room 21, Brooklyn, N. Y.

Tel. Stagg 8470
MAURICE GOLDSCHMID CATERER
KNAPP MANSION
550-554 Bedford Ave. Near Ross St. Brooklyn NY
For Wedding Parties, Banquets and all Social Functions
Dishes and Silverware Loaned
Elegant and Large Lodge Rooms to Let
Outside Catering a Specialty

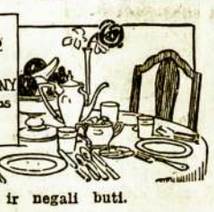

Geresnės Įstaigos nėra Brooklyne ir negali buti.

Speciališka Ekskursija į Lietuvą
Sykiu su būriu Lietuvių
Visas kelias vandeniu, per
KLAIPĖDĄ IR KARALIAUČIŲ
Visa kelionė į Klaipėdą $107, į Pillau $106.50
(Karės taksai atskirai)
Sekanti išplaukimai iš New Yorko:
Laivas "ROTTERDAM" Gegužės 12 d., 11 v. ryte.
PATOGUMAI - - APSAUGA - PARANKUMAI
Tuojaus po pribuvimui į Rotterdam Lietuviai-keleiviai draugo su bagažais yra persodinami į patogų ir greitą laivą, kuris plaukia be suvėlinimo į Klaipėdą ir Karaliaučių.
HOLLANDIJOS VIZOS NEREIKALAUJAMA
Uždaromi kambariai del 2, 4 ir 6 ypatų. Mandagus patarnavimas. Geriausias valgis.
UŽSISAKYKIT LAIVAKORTES TUOJAUS PAS
Holland - America Line
24 STATE STREET NEW YORK, N. Y.
arba bile įgaliotą agentą.

Tel. Stagg 2812 Uždėta 1895 m.
FRANK WHITE
Stoginінkas
Uždedu geriausius stogus ant namų: blekes, smaluoto poperiaus, baltų akmenukų. Taipgi pataisau senus ir uždedu kornisus įvedu vandenbėgius, rynas ir triūbas
Stogai garantuojami dešimčiai metų
231 Leonard Street, netoli Grand Street
Brooklyn, N. Y.

Brooklyno ir Apylinkės Žinios

„Vienybės" Adresas: 193-197 Grand Street, Brooklyn, N. Y. Telefonas: 8427 Greenpoint

DRAUGIJŲ KONFERENCIJA IR PRADŽIA IRIMO.

Balandžio 15 d. Lietuvių Piliečių Kliube įvyko antra bendroji draugijų konferencija, kuri yra sudariusi tarp-partinį Lietuvos Kraštams Vaduoti Komitetą. Konferenciją vedė L. Šimutis, sekretoriavo J. O. Širvydas.

Nutarimai padaryti maždaug sekanti: 1) Draugijų atstovai privalo atsinešti mandatus, — nes dabar kai-kurie jų neturėjo; 2) Lietuvos Kraštų Vaduotės Komiteto nariai privalo būti kokios nors draugijos nariai; 3) Surengimas protesto Vilniaus klausime mass-mitingo New Yorke atidėtas sekančiai konferencijai (demonstracijos gatvėmis rasta tikslo neatsiekiančiomis); 4) L. K. V. Komitetas privalo paruošti draugijoms protestų formas; 5) Priimta rezoliucija pritarimui Lietuvos partijų atsišaukimui "Už Vilnių!" pasiuntimui į Lietuvos laikraščius; 6) Nuo pereitojo massmitingo aukos paskirta Lietuvos Šauliams (už Šaulius balsavo 34, už prof. Mok. Sąjungą — 10); 7) Priimta rezoliucija protesto prieš teikimą lenkams specialių teisių Klaipėdoje; 8) Konferencija paveda Komitetui atitaisyti spaustuvninkų klaidą, kuriaja permainyta Komiteto vardas: vieton pertaisyto "Lietuvos Pakraščiams Vaduoti Komitetas", turi būti, kaip ir pirmiaus konferencijos priimta: "Lietuvos Kraštų Vaduotės Komitetas"; 9) Sekanti draugijų konferencija įvyks Gegužio 27 d. Vietą paims L. K. V. Komitetas.

Socialistai iš konferencijos išėjo, nes aukų siuntimą konferencija nubalsavo Šauliams, o ne Prof. Mok. Sąjungai. Ar jie išeis iš L. K. V. Komiteto, dar nepareikšta.

Daug buvo ginčų delei rezoliucijos pasiūlytos, pareikalauti Lietuvos Vyriausybę atšaukti iš Paryžiaus derybų Galvanauską, del kurio politikos Lietuva neteko Vilniaus ir atima iš Lietuvos suverenumas ant Nemuno upės. Klerikalai piestu stojosi prieš tą rezoliuciją ir ji tapo nusmeikta, nes klerikalų daugiau buvo konferencijoje, o tautininkų balsų maža (kai skaitė surašą, tai buvo patėmyta, kad klerikalų koki kuopelė turėjo 5, 6 delegatus, o tautiškų organizacijų kokis vienas SLA. ir TMD. delegatų visai nebuvo. Didžiosios draugijos kaip Šv. Juozapo ir Kazimiero bei Šv. Jurgio, savo delegatus atšaukę). Kas per priežastis negalima žinoti. Tūli pasakoja kad draugijos nenori dalyvauti delto, kad susidėta su klerikalais, kurie labai gina savo blėdingą Lietuvai politiką. Kiti es: neužganėdinti socialistais, kurių atstovas Poška per mass-citingą žiauriai išėjo prieš Šaulius. Kur yra teisybė, sunku žinoti.

Šitoje konferencijoje socialistai irgi padarė netaktą išeidami prieš Šaulius, kuriuos jie neteisingai įtaria kokiuose ten "skebavimuose" ir "fašizme", kas nėra teisybė. Dar didesnė jų neišmonė išeiti iš konferencijos, kuomet nutarta pasiūsti aukas Šauliams. Juk aukas dėjo visuomenė, ir prieš aukų rinkimą buvo pareikšta, kad jos eis paturėjimui ginkluoto apsigynimo prieš užpuolikus ant Lietuvos, todel socialistų reikalavimas apversti tas aukas leidimui knygų buvo visai ne vietoje.

Klerikalai viršino netakte ir socialistus. Jų suėję delegatai nedavė kitiems ramiai kalbėti, rėkavo, švilpė, kojomis trypė,— akurat kaip bolševikai. Pora moterėlių klerikalių, kalbant socialistams ir tautininkams kaip del Lietuvos, turėtų iširti delei dar rėkė vis: "sėsk, sėsk!" žodžiu sakant jie patys mitingą vedė, o ne pirmininkas. Taip dalykams einant, vargu bus prieita prie ko gero bendrajam Lietuvos darbui, kaip tautininkai-sandariečiai buvo norėję. Juk itaip tai tik laikas ir brangi žmonių energija eikvojasi, o Lietuvai naudos nė už nagos juodymą.

Tačiaus laikas dar parodys, ar mūsų kraštutiniai gaivalai nu visai išėjo į kraštus ir ant Lietuvybės kelio nebegalima jų atraukti, ar gal dar jie apsiraivos ir pradės blaiviau prouti. Būtų labai gaila, kad aip gražiai pradėtas darbas lel Lietuvos, turėtų išriti delei artijų ištvirkimo.

Lietuvos Kraštams Vaduoti Komiteto susirinkimas įvyks einančio penktadienio vakare "Garso" name.

Korespondentas.

ŠAUNUS GIMNASTŲ KLIUBO BALIUS.

"Arcadia" svetainė turbūt retai kada tiek publikos ir gražaus jaunimo yra mačiusi, kaip pereito šeštadienio vakare buvusiame baliuje Lietuvių Gimnastikos Kliubo. Apsilankė virš 1300 žmonių abiejų lyčių, daugiausiai lietuvių jaunuomenės (keletas ir svetimtaučių dalyvavo). Tarpe paprastųjų šokių, buvo spėcialiai pasamdyti artistai svetimtaučiai dainininkai ir šokėjai, kurie išpildė taip vadinamą "kabareto" dalį. Nors ta dalis nėra taip svarbi, bet visgi buvo naujiena.

Kai del linksmumo, tai buvo visiems įvalės. Tik vieno trūko, tai nors šešėlio lietuviškumo: nes visas vakaras buvo tik anglų kalboje. Kodel mūsų jaunimas gėdisi savo tėvų kalbos vartoti, tai nesuprantama. Kitaip daro, padėkim jaunimas vokiečių.

Pelno L. G. Kliubui galės likti gražaus, nors dikčiai buvo ir išlaidų. Didžiausios išlaidos tai už svetainę, nes ši yra veik didžiausi visame mieste, ir ji reikia jau už metų kitų nusisamdyti, jeigu nori ką rengti.

Pasiutęs Šokėjas.

KLAIPĖDOS PAVEIKSLAI.

Skelbiu gerbiamajai Brooklyno publikai, jogei aš rodysiu tik ką iš Klaipėdos gautus ir niekur dar nematytus judomus paveikslus šiose vietose: Balandžio 18 d. trečiadienio vakare Central Brooklyne, kun. Kodžio parap. svetainėje; Balandžio 20 d. penktadienio vakare kun. Petkaus svetainėje. Drauge bus sakyta ir prakalbos pačiais karštaisiais Lietuvos reikalais. Todel meldžiu susirinkti skaitlingai, nes minėti paveikslai vieni iš įdomiausių.

A. Žmuidzinavičius,
L. Š. Sąj. Atstovas.

VEDASI "VIENYBĖS" REDAKTORIUS.

Šiomis dienomis susižiedavo ir išsiėmė vedimo laisnį "Vienybės" antrasis redaktorius, Vytautas Širvydas, su p-le Ona Jaskevičiute. Vestuves kels Gegužio 20 d. Knapp Mansion svetainėje.

APSILANKĖ SVEČIAI.

Apsilankė "Vienybės" redakcijoje šie tolimesni svečiai: Vladas Meškiūnas, "Vienybės" skyriaus vedėjas iš Scranton, Pa. Taipgi J. Sekys iš Lawrence, Mass., kuris čia dar viešisi nuo atsibuvusios laivakorčių agentų vakarienės, keltos Red Star Line ant laivo "Belgenland" pereitą šeštadienį.

GLOBĖKIM BENT MŪSŲ NAŠLAIČIUS.

Kuomet mūsų visokios rūšies politikieriai liuosai pirkliauja Lietuvos žemėmis, ir jau atidavė lenkams Vilnių, o baigiai atiduoti sunkiai atkovotą Klaipėdą, tai mes lietuvaitės norstuomi atpirkime mūsų vyrų nuo dėmes, kad užsiimkime šelpimu Lietuvos našlaičių, iš kurių išaugs ne vienas geras Lietuvos pilietis ir pilietė. Delto maloniai kviečiame nares Lietuvių Moterų Globos Komiteto, taipgi visas norinčias įsirašyti, būtinai atsilankyti į būsintį visuotiną susirikimą, Balandžio 19 d. ketvirtadienio vakare, "Vienybės" Name, 193 Grand St.

L. M. G. Komitetas.

Balandžio 14 d. įvyko atidarymas "Amalgamated Clothing Workers Union Banko", įrengto ant 103 — 14th St. ir 4th Ave., New Yorke. Atidarant buvo didelės iškilmės, muzika ir gyvų gėlių vainikai. Ten būsią paskui įvesta ir laivakorčių agentūra. Jau subatoj galima buvo siūsti pinigus į Rusiją.

Iždininkas šio banko yra Leroy Peterson, pirm. R. L. Rodhoffer, direktoriai: S. Hillman ir J. Schlossberg. Rodos kad šis bankas bus po aiškiai žydų įtaka.

Panašus bankas jau gyvuoja ir Chicagoj. Kaip ten jam klojas, dar nežinia. **J. Kas.**

"UODEGĖLIŲ KLIUBAS" SKYLĖJ.

Pereitą šeštadieio vakarą McCaddin svetainėje įvyko su tokia pompa "garsiečių" garsintas "Darbo žmonių" arba geriaus čionai žinomo po vardu "uodegėlių" kliubo koncertas, teatras ir kitoki žadėti stebūklai. Bet iš to didelio debesio buvo mažas lietus. Koncerto dalies beveik visai nebuvo. Dar šiek pakenčiamai suvaidino "Vienas iš dviejų tur apsivesti".

Bet nei pas lošėjus, nei pas rengėjus, nebuvo jokio ūpo, nes "publikos" susirinko vos koks... šimtelis! Kad lindo skylėn, tai ašku, kaip diena. Bet ar tie "uodegėlės" pasimokins, kad reikia paliauti kitiems lindus už akių, koliojus lietuvius, tvėrus viska tik "savą", tik "katalikišką" ir nebeišlendant iš po kunigėlių skverno.

Kliubietis.

"CUKRINIAM KAREIVIUI" TIKIETAI BAIGIASI!

Kurie dar neturite nusipirkę tikietų "Cukrinis Kareivis" operetei, tai pasiskubinkite nusipirkti "Vienybės" redakcijoje, taip gi pas Ambraziejų ir pas visus Operetės Choro narius. Vakarėlis jau nebetoli, nes Balandžio 28 d., o tikietų visai mažai beliko.

"AUŠROS" SUKAKTUVIŲ VAKARĖLIS.

Balandžio 22 d. nuo 6 vai vakare, Trommer's Garden svetainėje įvyksta iškilmingas vakarėlis paminėjimui "Aušros" 40 metų sukaktuvių. Bus vakarienė, dainos, šokiai ir kalbos. Įžanga — $3.00 ypatai. Jau išsiuntinėta užkvietimai. Bet kurie užkvietimų negautų, ar komisija adresų neturėjo, norėdami dalyvauti, meldžiami kreiptis "Vienybėn" arba šiuo adresu: M. W. Bush, 294 — 8th Ave., New York City. Meldžiami atsiliepti iki Balandžio 15 d.

"VIENYBĖS" DIREKTORIŲ SUSIRINKIMAS.

Šio antradienio, Balandžio 17 d. vakare įvyksta "Vienybės" Direktorių Tarybos susirinkimas. Todel primename visiems gerb. direktoriams, kad būtinai malonėtų kiekvienas apsilankyti.

"Vienybės" Vald.

REIKALINGAS LIETUVOS ATSTOVYBEI WASHINGTONE SARGAS—KURJERAS

Prižiūrėti Atstovybės būtą ir daržą. Geistinas vidutinio amžiaus vyras, nevedęs, o jeigu vedęs, tai be vaikų, suprantąs angliškai. Alga $80.00 mėnesiui ir kambarys. Atvažiavimo lėšos bus apmokėtos. Vieta pastovi. Prašymus surašytus savo ranka siūskite:

LITHUANIAN LEGATION
1925 F Street, N. W.
Washington, D. C.

Parsiduoda namai vienos ir dviejų šeimynų su visais įtaisymais, arti prie stočių ir gatvekarių, mūriniai ir medi niai. Kainos nuo $6,200 iki $12,000 Išmokėti pinigais nuo $1,000 iki $3,000 A. Jaftok, Jr. 444 Fulton Str., Jamaica, L. I. Tel Jamaica 0499. Ofiso Tel Jamaica 1638. 33)

Parsiduoda Bučernė ir Grosernė naujausiai ir paikiausiai įtaisytos. Pardavimo priežastis — akcidentas. Sužinoti vietoje: 221 Rockaway Rd., Jamaica, L. I., kampas Fleming Pl. and Rockaway Rd. (33

Parsiduoda kriaučių šapa. Labai tinkamai įrengta ant 16 mašinų. Del greito pirkėjo — pigiai parduosiu. Priežastis savininkas važiuoja Lietuvon. atsišaukite greitai: 905 Metropolitan Av., Brooklyn, N. Y. (32

REIKALAUJAME MERGINŲ

pramokti gerai apmokamo amato. Mokame $12 per savaitę kol pramoksta. Mokyklų merginos apmokamos belankant klesas. Pralavintos merginos gali uždirbti iki $27 į savaitę. Darbas nuolatinis per visą metą. Kreipkitės pas: **The Boss Manufacturing Co., Inc. kampas Bedford Av. ir No. 5th St. (Trečias flioras) Brooklyn, N. Y.** (35

Pasirendavoja geras furnished kambarys prie lietuvių šeimynos, parankioje vietoje. J. G—tis, 68 Bushwick Ave., Brooklyn, N. Y. Pirmas skambukas. (33)

Kendžių štoras ant pardavimo. Parsiduoda pigiai, gera vieta. 109 No. 6th St., Brooklyn, N. Y.

Parsiduoda labai už prieinamą kainą Groecrnė ir kendžių štoras. Priežastis pardavimo — savininkas važiuoja Lietuvon. Norinti sužinoti, kreipkitės sekančiu adresu del informacijų: J. Ambraziejus and J. Danielius, 168 Grand St., Brooklyn, N. Y. Tel. Greenpoint5975. (33)

Telephone 8832 Stagg

DOBROVOLSKIS IR RADZEVIČIUS

Graboriai
(Undertakers)
LAIDOTUVIŲ DIREKTORĖ
išbalsamuojam ir laidojam numirusius ant visokių kapinių
456 Lorimer Street
tarp Grand ir Maujer gatvių
BROOKLYN, N. Y.

Tel. Greenpoint 5812

DR. A. PETRIKA
LIETUVIS DENTISTAS
229 Bedford Ave., kampas N. 4 St.
BROOKLYN, N. Y.
Valandos:
Nuo 10 val. ryto iki 12 val.
Nuo 2 po pietų iki 8 val.

Tel. Greenpoint 7831.

Lietuvis
FOTOGRAFAS RR MALIORIUS

kuris padirba gražius paveikslus, mažus ar didelius, ir atnaujina senus. Darbas geras ir pigiai.

Kreipkitės šiuo adresu:

MOTIEJUS LAUKUS
308 Bedford Ave. Brooklyn.
Kampas So. 1-os gatvės.

Parsiduoda Grosernė už prieinamą kainą. Klauskite Vienybėje. I. V. (32

PRANEŠIMAS

Pūslės, inkstų ir vidurių netvarkės yra trys organai ką kalti žmonių mizernume labiau negu visos kitos priežastys sudėtos į krūvą. Skausmai, jautimas nuovargio, išbudimas nakty, silpnumas, nervišKumas, greitas pasenėjimas, yra šių netvarkių pasekmės. Dr. Landis, 140 E. 22nd St. tiki, kad turįs geriausiai aprūpintą ir moderniškiausią medikalinį ofisą del greito pataisymo šitų netvarkių. Pavelyk jam sukratyti nuo jūsų nervų, šlapinimosi ir kraujo bėdas. Jis pirmiau buvo narys N. Y. Board of Health ir daugelio ligonbučių, ir turi 30 metų prityrimo, etc. Prašoma jį remti. (104)

Tel. Stagg 9067.

MAY LEE BEAUTY SHOPPE
317 KOEBLING STREET
Brooklyn, N. Y.
VYRAMS IR MOTERIMS
Vagų Dailinimas — Odos Gydymas
Prirnkimai — Plaukų dažymas
Mazažai — Plaukų dažymas
Ekstra nereikia mokėti už sutartis per telefoną
Galima susikalbėti Lietuviškai

Tel. Stagg 5410.
AR RENGIESI
pirkti ar parduoti krautuvę
ar namą?
Kreipkis tuoj pas
UNITED REAL ESTATE and BUSINESS BROKERS
Notary Public
Atdaras kasdien iki 9 vak. Šventadieniais iki 12 pietų.
18 Union Ave., netoli Grand St
Brooklyn, N. Y.

Reikalinga 10 karpenterių, gerai patyrusių darbe prie budavojimo namų. Darbas ant visados. Mokestis nuo dolario ir daugiau už valandą. Darbas yra dirbamas vidui ir lauke. Atsišaukit kaip greitai galite šiuo antrašu: **A. M. Balchunas, Real Estate. 75 Grand Str. Extension, Brooklyn, N. Y. Phone Stagg 10090.** (31

LIETUVIŠKA AKUŠERKA

Marijona Tamkienė
prie palagų ant pareikalavimo dieną ar naktį, taipgi ir nedėldieninis. Darbą atlieka atsakančiai už prieinamą kainą
30 STAGG STREET
Brooklyn, N. Y.
Tel. Stagg 6731

Telephone 9759 Main
Fotografas
IR MALIORIUS
Nufotografuoja ir numalevoja visokius paveikslus įvairiausiomis spalvomis. Atnaujina senus ir krajavus ir sudaro su amerikoniškais. Darbą atlieka gerai ir pigiai.

Kreipkitės šiuo adresu:
JONAS STOKES
173 Bridge Str., C. Brooklyn, N. Y.

A. Kandrotas — A. Mikalauskas — A. Vikrikas

UŽSISAKYKIT SKILANDŽIUS ĮVAIRIOMS PRAMOGOMS

Didžiausia Lietuvių Mėsinyčia Visoje Amerikoje

Galima gauti tikro Lietuviško Skilandžio, paršiukų, Kumpių ir Visokios rūšies dešrų, pagal prieinamiausias kainas. Parduodame ogulnai ir paskirai ant vietos ir išsiuntinėjame ant pareikalavimo į visas kolonijas. Reikale kreipkitės ypatiškai ar per laiškus —

K. & M. CO.
123—125 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y., Telefonas Greenpoint 3359

LIETUVIS IŠRADĖJAS!

Išradau naują būdą kaip padaryti geriausius smuikus (skripkas). Dirbu nuo pigiausių ($15 ir augščiau) iki brangiausių. Gintaro lekeriuotos nuo $75 ir augščiau. Mainau senus smuikus ant naujų, piešiu, kopijuoju ir padidinu paveikslus. Kviečiant atsilankau į namus.

G. Benson
81 Halleck Avenue
Ridgewood, N. Y.

AUTOMOBILIŲ PARDAVINĖTOJAI

Aukštakalnis ir Simanavičius

Pardavojame geriausio išdirbimo automobilius — HUDSON ir ESSEX taip naujus, kaip ir vartotus, o taipgi visas reikmenis prie automobilių

PATARNAVIMAS SĄŽININGAS IR PIGUS

AUKSTAKALNIS and SIMANOVITZ
224 GLEN COVE AVENUE
Glen Cove, N. Y.

BEDFORD STUDIO

Puikiausia Galerija Brooklyne
J. MASINAUSKAS
&
M. SARALIAUSKAS
visiems gerai žinoma vieta
328 BEDFORD AV., B'KLYN, N. Y.
tarpe So 2-ros ir 3-čios gatvių

Fotografuojame ir Malevojame visokioms spalvoms paveikslus, kaip tai: Vestuves, grupes, šeimynas, Chorus ir pavienius. Atnaujinam senus ir padarom didelius. Darbas atliekamas pagal augščiausią artistišką skonį. Fotografuojame dieną ir naktį — už numažintą kainą. Todel jei mylite turėti niškius, gražius savo paveikslus, visuomet kreipkitės šiuo adresu:

328 BEDFORD AVENUE, BROOKLYN, N. Y.

Lietuvio Aptieka
FRANK A. URBAN,
Visokios Gyduolės
Patyręs Aptiekorius
151 Metropolitan Ave.
Brooklyn, N. Y.

Visas Šventas Raštas arba Biblija
KRUTAMUOSE PAVEIKSLUOSE
Marcy Teatre
302 Broadway Brooklyn, N. Y.
PIRMA DALIS, NEDĖLIOJ, BALANDŽIO 8-tą
ANTRA DALIS, NEDĖLIOJ, BALANDŽIO 15-tą
TREČIA DALIS, NEDĖLIOJ, BALANDŽIO 22-rą
KETVIRTA DALIS, NEDĖLIOJ, BALANDŽIO 29-tą
Pradžia 10-tą val. iš ryto
— Įžanga Dykai — — Kolektų Nebus —
Rengia Tarptautinis Biblijos Tyrinėtojų Susivienijimas

Įsteigta 1877 m.
F. R. ALLMANN WOOLEN CO.
321 BROADWAY
netoli
Williamsburgo Tiltinio Plėciaus
Marcy Ave. Stoties kampas Rodney Street
Brooklyn, N. Y.
Didelis Pasirinkimas Puikiausių Vilnonių ir Veltų Audeklų
AUDEKLAI BILIARDAMS
Per 40 metų gyvenome ant 71 Leonard Street